DE LA AUTORUL ROMANELOR EXORCIZAT ŞI NEVERLAND

amurgul unui scriitor

RADU GĂVAN

Amurgul unui scriitor

de Radu Găvan

„A beam in darkness: let it grow.”
Alfred Tennyson

„the writing of some
men
is like a vast bridge
that carries you
over
the many things
that claw and tear.”
Charles Bukowski

Aceasta este o operă de ficţiune.
Orice asemănare cu personaje, locuri sau evenimente reale este pur întâmplătoare.

Când eram copil îmi era o teamă grozavă de câini. Apoi am crescut şi frica respectivă a fost înlocuită de o alta mai mare - cea faţă de anumiţi oameni. Adevărul este că cele mai nemiloase fiare umblă în două picioare şi au chipuri dintre cele mai obişnuite. Frica de câini a primit Premiul 2 la ediţia a IV-a a concursului de proză scurtă organizat de Liternautica.

Frica de câini

Aveam vreo cinci ani când au sărit pe mine şi pe tata vreo cinci-şase maidanezi furioşi, cu spume la gură. Sunt nopţi în care încă le mai visez caninii mijiţi. Ochii galbeni şi colţii albi. Ca să fiu drept, de cele mai multe ori nu visez decât un ochi uriaş, gălbui, străbătut de vinişoare roşii. Îl văd de aproape, ca şi cum ar fi lipit de faţa mea. E ceva rău acolo, dincolo de înţelegerea unui copil. În vis nu aud niciodată mârâielile, însă ştiu că sunt acolo, ştiu că sunt mai mulţi, dar eu îl văd doar pe el. Şi înainte de asta mă temeam de câini, aşa spune mama, ori de câte ori mergeam cu ea pe stradă şi vedeam o curte în care s-ar fi putut afla un câine, o lăsam să meargă în faţa mea, să o latre pe ea mai întâi. Mama zâmbea şi mă lăsa un pic în urmă şi uneori câinii o lătrau, de cele mai multe ori însă lătrau când treceam eu. Aşa spunea mama şi râdea, dar eu nu mai ţin minte.

*

Aveam zece ani când ne-am mutat de la curte la bloc. A fost un şoc pentru mine, mai ales că nu înţelegeam de ce se întâmplă asta. Îmi amintesc bine acea perioadă, cea mai neagră a copilăriei mele. La puţin timp de când ne înghesuisem toţi trei într-un apartament din care lipsea aerul, oricât am fi lăsat geamurile deschise, tata a plecat de acasă (deşi eu nu am recunoscut niciodată apartamentul acela ca fiind „acasă”) şi iar nu am ştiut de ce, iar când mama mi-a zis că tata nu se mai întoarce, zâmbind într-un fel în care nu o mai văzusem până atunci, ei bine, în acel moment ceva s-a întâmplat - mi-e greu să descriu senzaţia, cu toate că mi-a rămas clar întipărită în memorie - era ca şi cum s-ar fi rupt ceva în mintea mea, ca o fractură, ştiu că mă uitam la zâmbetul ei şi mă gândeam că arăta ca şi cum i-ar fi fost desenat pe faţă, un zâmbet straniu, apoi am auzit un zumzet şi la început am crezut că e de undeva din jur, după care mi-am dat seama că se auzea din capul meu. Mama zâmbea şi vorbea în continuare, dar eu nu o mai auzeam, îi vedeam doar buzele mişcându-se în timp ce colţurile gurii îi rămăseseră arcuite în sus, ca şi când i-ar fi fost prinse cumva de obraji, mă uitam la ea şi murmurul creştea până când am auzit un soi de pocnet în cap şi totul s-a făcut negru. Când mi-am revenit, zumzetul dispăruse şi totul părea ca înainte, dar nu era. Eu nu mai eram ca înainte. Am închis ochii şi l-am văzut pe tata, înalt şi slab, cu un trenci ponosit pe el, l-am revăzut în mijlocul haitei de maidanezi, drept ca o statuie, blestemând şi strigând, ba nu, urlând, şi m-am văzut pe mine, mic, lipit de el, fiindu-mi groaznic de teamă, dar ştiind în acelaşi timp că nimic nu mă poate atinge, nici colţii câinilor, nimic, câtă vreme eram lipit de el. Apoi am deschis ochii.

*

Trecuseră cinci ani de când locuiam la bloc şi între timp uitasem cum era la curte, mă obişnuisem, de fapt. Eu mă obişnuisem, mama nu. Tot timpul îşi aducea aminte de viaţa de dinainte şi îmi povestea seara, la cină. Împlinisem deja cincisprezece ani, o vârstă a nerăbdării, şi poveştile mamei mă plictiseau şi îmi doream să termine mai repede ca să pot ieşi afară. Cu

toate acestea rămâneam nemişcat şi o priveam cu ochii mari, prefăcându-mă că o ascult. În ultima vreme, însă, amintirile ei mă iritau din ce în ce mai mult şi mă abţineam cu greu să nu o reped . Ştiam că furia mea ar întrista-o. Şi totuşi…

Uneori, după ce maică-mea termina de povestit, ieşeam şi pierdeam vremea în faţa blocului cu câţiva băieţi din vecini, marea majoritate mai mari decât mine. Fumau şi beau bere, din când în când mai trăgeam şi eu un fum şi beam câteva guri de bere, niciodată o ţigară sau o sticlă întreagă. Băieţii spuneau tot felul de poveşti, mai toate cu femei, câteodată cu bătăi şi combinaţii. Eu nu aveam ce povesti, îmi venea uneori să le spun cum era la curte, cum îşi amintea maică-mea că era, de fapt, dar îmi ţineam gura şi mă mulţumeam să-i ascult şi să râd cu ei. Şeful grupului era Robert, un tip blond de vreo douăzeci de ani, despre care ceilalţi spuneau că fusese la închisoare. De obicei nu intervenea în discuţii, dar când o făcea nu-l întrerupea nimeni. Avea o voce ciudată, ca şi când ar fi scos cuvintele din coşul pieptului şi vorbea fără să se grăbească, oprindu-se din când în când, alegându-şi ideile cu grijă. Cu toate acestea nimeni nu spunea nimic atunci când făcea pauze. Tăceau şi îl aşteptau să termine ce avea de spus. Cred că asta însemna că îl respectau. Sau poate că le era frică de el. Sau şi una şi alta, nu ştiu. La început, când abia ne mutasem, am ieşit într-o zi să iau pâine şi când m-am întors erau trei băieţi în faţa blocului. Blondul stătea în fund pe scări, fumând, ceilalţi doi în picioare, cu sticle de bere în mâini. Am vrut să mă strecor pe lângă ei şi atunci m-au oprit şi m-au întrebat cine sunt şi cum mă cheamă. M-am cam speriat şi m-am bâlbâit, iar ei au râs a batjocură, apoi blondul, care tăcuse până atunci, le-a zis să mă lase şi m-au lăsat. Încetul cu încetul am început să-i cunosc şi m-au acceptat, mă rog, într-o oarecare măsură. Robert locuia în ghetouri, aşa le ziceam blocurilor de peste drum. *Nu te duce acolo*, îmi spunea mama, şi eu încuviinţam, cu toate că eram curios ce se întâmplă în spatele clădirilor distruse. Lângă ultimul bloc din ghetouri se găsea groapa de gunoi, un teren viran, de fapt, năpădit de o mare de gunoaie. Nimeni nu venea vreodată să le strângă.

*

În acea zi mă întorsesem de la şcoală în jurul prânzului, ca de obicei, şi, după ce mâncasem ceva din frigider, ieşisem afară. Mama era la muncă şi n-aveam chef să stau singur în casă. În faţa blocului se găseau blondul şi un prieten de-al lui, Bobi, aşa îi ziceam, un tip tuciuriu, slăbănog şi rău. Îmi era cam frică de el şi cred că simţea asta, dar nu zicea nimic, poate că se mulţumea cu ideea că îmi inspira teamă, habar n-am. În afară de ei nu mai era nimeni pe stradă. I-am salutat şi m-am aşezat un pic mai încolo. Blondul vorbea încet şi rar, ca întotdeauna, şi Bobi dădea din cap din când în când. Nu prea reuşeam să înţeleg ce spunea, dar nu conta. Voiam doar să am pe cineva în preajmă. După o vreme a apărut, ca din pământ, un puşti cu o minge. Alerga de colo colo, făcând fente de unul singur. La început, tovarăşii mei nu l-au băgat în seamă, apoi, dintr-o dată, mingea a zburat prin faţa mea şi l-a izbit pe blond în obraz. S-a făcut linişte o clipă, după care Bobi s-a uitat la copil şi a înjurat. *Vino încoa!* a zis, dar puştiul nu s-a clintit. L-am privit cu atenţie. Era slab, groaznic de slab, cu oasele aproape străpungându-i pielea feţei, cu ochii adânciţi în orbite. Pe obraz avea o zgârietură urâtă. Stătea în mijlocul drumului şi se uita la Bobi, care îl înjura în continuare. Îi era frică, dacă mă întrebi pe mine, şi era doar un copil, dar pentru Bobi nu conta. S-a dus la el şi i-a dat o palmă . Băiatul a scâncit şi a lăsat privirea în jos. Fără să se oprească din înjurat, Bobi a luat mingea şi a şutat-o departe, în mijlocul gropii de gunoaie, după care s-a întors iar spre puşti. Abia atunci a vorbit şi blondul şi i-a zis să-l lase în pace, că trebuie să meargă la treaba aia. Apoi au plecat şi am rămas doar noi doi. Băiatul se întorsese şi se uita spre groapa de gunoi.

- Hei! l-am strigat. Cum te cheamă?

S-a întors. Obrazul i se umflase şi avea lacrimi în ochi.

- Unde stai? l-am întrebat.

A făcut un semn spre blocurile de lângă groapă.

- În ghetouri?
- Da, a răspuns. Avea o voce subţire, speriată.
- Cum te cheamă? l-am întrebat iar.
- Vlad.
- Şi ce faci aici? Te lasă ai tăi singur, de capul tău pe stradă?
N-a răspuns.
- Ce fac ai tăi?
M-a privit ciudat.
- Cum, ce fac?
- Cu ce se ocupă?
- Tata e plecat afară.
- Şi mama?
- Mama stă acasă.
- Păi şi din ce trăiţi?
- Ne mai trimite tata din când în când.
- Am înţeles. Şi tu ce faci, mergi la şcoală?
- Nu.
- Câţi ani ai?
- Şapte.
- Şi nu mergi la şcoală?
- Nu.
- Ce ai pe obraz? Te-a zgâriat cineva?
N-a răspuns.
- Te-a bătut cineva? Te bate maică-ta?

Tăcea în continuare şi n-am mai insistat. Părea un copil bun, un puşti de treabă, şi îmi plăcea de el. În acelaşi timp simţeam un gol în stomac privindu-l. M-am uitat spre groapa de gunoaie.

- Hai să mergem să-ţi iei mingea!

Pentru prima oară a zâmbit. Un zâmbet slab, aproape pierdut pe faţa lui străvezie, totuşi, un zâmbet. Apoi, zâmbetul a pierit.

- Sunt câini acolo, a şoptit.

Era vară şi era cald, cu toate acestea am simţit ceva ca o pală de vânt cum îmi mângâie obrajii şi ceafa şi, pentru o clipă, mi-a fost frig, cumplit de frig.

- Ce?
- Câini vagabonzi, mulţi, i-am văzut eu, stau la marginea din partea cealaltă a gropii. Sunt răi, au atacat un cerşetor mai demult şi l-au omorât.
- De unde ştii?
- Mi-a zis mama.
- Poate ţi-a zis ca să te sperie.
- Nu cred, pe mama n-o interesează.
- Ce n-o interesează?

Nu a răspuns. M-am uitat iar spre groapă. Nu se vedea nici picior de câine.

- Hai, să mergem! am spus şi, fără să-i mai aştept răspunsul, am luat-o înainte, iar băiatul m-a urmat.

Pe măsură ce ne apropiam de groapă, inima îmi bătea din ce în ce mai tare şi voiam să mă întorc, la fiecare pas îmi venea să fug acasă şi să o aştept pe mama să vină, apoi să mâncăm ceva şi să-mi povestească tot ce dorea ea. Dar nu m-am oprit până nu am ajuns în faţa gropii. Mirosul era groaznic. Ţinându-ne cu degetele de nas, ne tot uitam după minge, în timp ce mergeam pe margine. Apoi am auzit mârâielile. Erau vreo şapte-opt câini, poate mai mulţi, unii rodeau ceva, alţii adulmecau printre gunoaie, unul dintre ei, o namilă cu blana neagră, se

uita la noi şi mârâia. Am vrut să privesc în altă parte, dar n-am putut. Mă uitam drept în ochii dulăului şi ochii lui erau la fel cum îi ştiam din visele copilăriei. După aceea şi-au întors şi ceilalţi boturile spre noi şi am ştiut că nu mai putem să fugim. L-am tras uşor pe Vlad lângă mine şi i-am şoptit să stea pe loc. Apoi, pe când mârâielile se apropiau, băiatul s-a lipit deodată strâns de mine, i-am simţit atingerea de copil şi atunci am închis ochii şi frica a dispărut.

Să trăieşti făcând ceea ce îţi place. Poate singurul fel în care poţi trăi cu adevărat. Probabil că eu nu voi putea trăi vreodată din scris, dar asta nu înseamnă că personajele mele nu o pot face. Cu toate acestea, există întotdeauna un preţ. Uneori e mai mic, alteori mai mare.

Amurgul unui scriitor

Bărbatul se întrerupse din scris şi îşi cercetă degetele. Potrivit de lungi, nici frumoase, nici urâte, mângâind tastele, tremurând imperceptibil, păreau să aibă o viaţă a lor şi bărbatul se întrebă, nici el nu mai ştia pentru a câta oară, cine scria acele poveşti şi, mai presus de asta - *De ce?* Colţurile buzelor i se ridicară într-un zâmbet subţire şi întrebările plutiră departe printre alte gânduri, până ce se pierdură şi atunci el se aplecă spre ecranul ce pâlpâia în mijlocul camerei întunecate şi reîncepu să scrie. După o vreme se opri iar şi se ridică încet de pe scaun. Bâjbâi prin cameră câteva momente, pe urmă găsi întrerupătorul şi lumina consumă încă o dată întunericul ce îl înconjura. Bărbatul clipi de câteva ori, apoi se îndreptă şovăielnic către baie. Se privi îndelung în oglindă, examinându-şi chipul şi întrebându-se *când* şi, mai ales, *cum* ajunsese acolo, în acel moment al existenţei sale.

Când? - îşi întrebă ridurile şi încercă să zâmbească, dar nu reuşi decât o uşoară grimasă, care îi accentua şi mai mult şanţurile ce îi şerpuiau pe faţă. *Cum?* - îşi întrebă ochii şi ei îi zâmbiră înapoi, privirea, singurul lucru ce rămăsese tânăr în el. Apoi, la fel de repede pe cât apăruse, zâmbetul jucăuş se stinse şi bărbatul redeveni bătrân. Era atât de obosit. Îşi ridică degetele în dreptul ochilor şi le întrebă - *Mai puteţi?*, dar nu primi vreun răspuns, căci degetele nu vorbeau decât atunci când aveau ceva de spus.

*

Tati! strigă ea, întinzându-şi braţele spre el, râsul ei pierzându-se spre soare, în timp ce bărbatul o privea, făcându-i semn la rândul lui, dezvelindu-şi dinţii albi şi trimiţându-i bezele. Fetiţa îşi lipi degetele de buze şi îl sărută înapoi, valurile îi mângâiară gleznele cu degete reci şi ea chicoti şi fugi prin apă. Ridicat în fund pe prosop, îi urmări părul blond fluturând în vânt, apoi un val mai mare îi răsări în cale şi ea se aruncă chiuind în el, o auzi şi zâmbi, apoi se îngrijoră când spuma o acoperi, o clipă mai târziu părul ei luci din nou în soare şi fetiţa se ridică, îndepărtându-şi şuviţele ude din ochi. Tuşea şi se îneca. Bărbatul se ridică în picioare. Nisipul ardea, dar el nu îi simţi fierbinţeala, apoi apa îi atinse tălpile şi în câteva clipe ajunse lângă ea. *Sunt bine, tati!* râse fetiţa, privindu-i chipul serios. *Sunt bine!* repetă ea şi trăsăturile bărbatului se îmblânziră. *Ai grijă, da? Nu e de joacă cu valurile astea mari*, o certă el uşor şi fetiţa încuviinţă. *Mergem la hotel?* o întrebă. Ea dădu din cap, trăgându-şi nasul. O luă de mână şi se îndreptară spre mal. Valurile rămaseră în spate, şoptind în urma lor.

*

Se întoarse în cameră. Rămase câteva clipe nemişcat în faţa dulapului, uitându-se la o fotografie înrămată, o imagine alb-negru ce înfăţişa un bărbat înalt şi subţire, alături de o femeie micuţă. În mijlocul lor se găsea o fetiţă cu părul blond. Bătrânul întinse mâna şi degetele tremurânde mângâiară chipul femeii, apoi pe al fetiţei. Stinse lumina şi ieşi pe balcon. Purta doar un maieu şi nişte pantaloni subţiri din bumbac şi frigul îl îmbrăţişă pe dată. Strada acoperită de zăpadă era pustie. Era rece şi în jur nu era nimic altceva decât tăcere. Ningea în

continuare, cu fulgi mari. Apoi, ca şi când căldura i s-ar fi înapoiat în trup, bărbatul zâmbi. Îşi rezemă palmele de balustrada balconului, plecându-şi privirea. Zăpada îi pişca pielea, gâdilându-l. Rămase nemişcat, uitându-se la covorul alb. De undeva se auzeau şoaptele unui pian. Bărbatul ascultă muzica o vreme, apoi pianul se stinse şi el se reîntoarse la scris.

*

Se pierdeau urcând şi coborând străduţele mărginite de magazine şi case cochete, înţesate de turişti şi localnici amestecaţi deopotrivă într-un şuvoi forfotitor. Bărbatul o ţinea strâns de mână, dar fetiţa nu protesta. Înţelegea dorinţa lui de o proteja şi ştia că e o nevoie născută din iubire. Era un copil iubit, da, o simţea în fiecare clipă, în fiecare atingere. Ajunseră într-un sfârşit la o clădire cu etaj, o construcţie la fel de veche ca celelalte şi la fel de plăcută privirii. Bărbatul măsură hotelul şi se gândi că pare un bătrân cu părul alb, adus de spate, apăsat de ani, dar liniştit şi fericit. Senin, aşa cum se simţea şi el.

*

Nu-şi mai amintea cu exactitate momentul în care realizase că nu poate trăi din scris. Îi rămăsese însă întipărită în minte şi în suflet senzaţia aceea apăsătoare - o tristeţe nemărginită, amestecată cu o îndârjire nebunească - într-o ţară în care acei scriitori care reuşeau să ducă un trai decent din ce publicau, cu alte cuvinte să trăiască de pe urma cărţilor lor, puteau fi număraţi, poate, pe degetele de la ambele mâini, în acea ţară în care scrisul părea că trage să moară, îngenuncheat de indiferenţa cititorilor faţă de propriii autori, ei bine, în acea ţară el îşi dorea cu atât mai mult să devină un scriitor care să pună o pâine albă pe masă, o pâine câştigată din scris.

Adevărul era că nu ştia să facă altceva şi doar atunci când scria simţea că trăieşte, că îşi află un rost. Nu îşi găsise locul la diversele slujbe avute şi încercase, nimeni nu l-ar fi putut condamna, să îşi croiască o cale mai uşoară, un drum obişnuit. În fiecare dimineaţă în care se trezea, o tristeţe nemărginită se deştepta odată cu el şi îi rămânea companion pe tot restul zilei şi până târziu în noapte, când reuşea să adoarmă. Uneori, atunci când scria, tristeţea se cuibărea într-un colţ mai ascuns şi lumea lui era alta, o lume în care putea face ce-şi dorea cu adevărat. *Pot trăi din scris* - auzea când şi când o şoaptă în acele momente, singurele fericite ale zilei, în timp ce degetele dansau pe tastatură şi cuvintele se desenau în faţa lui. Din când în când îşi ridica mâinile în faţa ochilor şi îşi privea degetele. Era o altă viaţă acolo.

Publicase patru romane şi locuia în continuare într-o garsonieră prăpădită, mobilată sărăcăcios şi năpădită de gândaci, situată la periferia oraşului, patru romane bine primite de critică şi de cei câţiva cititori, deopotrivă entuziasmaţi de talentul lui, patru romane în care îşi pusese viaţa, însăşi esenţa a tot ce era el. *Şi cu ce folos?* - nu se putea opri să nu se întrebe cu amărăciune ori de câte ori maţele începeau să-i ghiorăie în întuneric, în timp ce încerca să adoarmă. *Sunt un scriitor fără viitor*, se gândea în acele clipe şi îi era ruşine, simţea o apăsare groaznică în piept şi îi venea să plângă sau să strige sau amândouă în acelaşi timp. *Sunt un scriitor slab*, îşi spunea atunci când editorul îl anunţa câte exemplare vânduse, prea puţine, de fiecare dată mult prea puţine. *Lumea nu doreşte să citească ce scriu*, îşi spunea şi gândul îl ucidea puţin câte puţin. Ar fi putut să încerce o colaborare cu vreo revistă obscură, dar ceva îl reţinea - era, poate, un soi de vanitate nebunească, de-a dreptul caraghioasă, care îi spunea că scriitorul trebuie să scrie cărţi, nu articole în ziare sau reviste, era, poate, o teamă care îi şoptea că trebuie să se păstreze pentru scris şi că talentul lui s-ar putea irosi cu asemenea îndeletniciri vulgare.

Probabil că toate acele gânduri, toate acele frustrări ce îi consumau sufletul încetul cu încetul, aveau să-l doboare mai devreme sau mai târziu dacă n-ar fi întâlnit-o pe ea. O cititoare

ce se îndrăgostise de scrisul lui, de sufletul şi mintea lui. Învingându-şi timiditatea, tânăra îl căutase într-o zi şi merseseră împreună într-o cafenea sordidă, cu feţe de masă pătate şi figuri acre în jurul lor, amănunte prea puţin importante însă pentru povestea lor. Aşezaţi în jurul unei măsuţe modeste, bând cafele din ceşti mici, faţă în faţă, pe atât de apropiaţi pe cât pot fi doi oameni, doi străini la urma urmei, dar ce relevanţă avea acest fapt când el ştia că o cunoaşte, iar ea simţea la fel?

Nu mai ştia când se mutase în apartamentul ei, când se căsătoriseră, când se născuse fetiţa lor. Ştia doar că fusese fericit. Soţia lui îl susţinuse în toată acea nebunie cu scrisul şi, într-un sfârşit, visul i se îndeplinise. Adunând salariul ei şi drepturile lui de autor ajunseseră să trăiască o viaţă decentă, împlinită, nu luxoasă, nici vorbă, dar nici nu aveau nevoie de aşa ceva. Nu fusese uşor şi cu toate acestea, atunci când privea în urmă o făcea uneori cu teamă, întrebându-se, fără să vrea, când se vor sfârşi toate astea. Nu fusese uşor, dar acum, când era fericit, i se părea că totul fusese mult prea uşor.

*

Urcară treptele de lemn şi intrară într-o cameră micuţă, cu pereţii scorojiţi şi podeaua scârţâind sub tălpile lor, o cameră modestă, dar caldă. Lipită de perete, o pianină din alte vremuri îi privi intrând încetişor, *Şşşşt*, îi şopti bărbatul fetiţei, iar ea îşi duse o mână la gură, chicotind. *Doarme mami*, îi spuse el, încercând să fie serios, în timp ce o privea, iar în minte îi apăru o cameră întunecoasă, îşi aminti fojgăitul gândacilor în noapte şi se întrebă, nu se putu opri să nu se întrebe - *Oare nu fusese prea uşor?*

Ca şi când l-ar fi auzit, femeia se foi alene sub cearşaf, întinzându-şi braţele în lături şi clipi uşor din gene. Fetiţa se aruncă spre ea şi femeia o cuprinse în braţe şi o sărută. Bărbatul rămase o clipă în picioare, cu întrebarea stăruindu-i în minte, apoi se îndreptă spre ele şi vorbele şi râsetele lor se amestecară.

*

Se trezi în mijlocul nopţii, în dezacorduri de pianină. Inima îi bubuia în piept şi bătrânul simţi că se sufocă. Era bătrân, da, aşa se simţea, atât de bătrân şi de speriat. Privi spre colţul de unde auzise zgomotul, dar era prea întuneric ca să zărească ceva. Rămase o vreme nemişcat, aşteptând să se întâmple ceva, să audă iar pianina, apoi oboseala îl birui şi bătrânul adormi.

*

Mergem în oraş mai pe seară, mami? o întrebă fetiţa, serioasă, şi femeia încuviinţă. *Ce bine!* se bucură ea, apoi privi spre pianină. *Pot?* Mama zâmbi imperceptibil şi dădu din cap. Din baie se auzea vocea lui. Făcea duş şi cânta, teribil de fals, într-adevăr, dar pe ea nu o deranja. Fetiţa se aşeză sfioasă pe scăunelul din faţa pianinei, privi clapele, apoi le atinse uşor cu un deget. Brusc, un zâmbet ştrengar îi lumină chipul. Din baie, bărbatul se opri pentru o clipă din cântat, dar doar pentru o clipă, apoi vocea lui groasă şi veselă se contopi într-un melanj nebunesc cu gălăgia din partea cealaltă a uşii şi, împreună cu hohotele femeii, muzica îi înconjură şi intră şi ieşi din ei, o muzică falsă şi obositoare pentru urechile unui străin, în acelaşi timp însă, cea mai frumoasă muzică pentru sufletele lor. Peste câteva clipe uşa băii se deschise şi bărbatul, având doar un şorţ verde pe el, năvăli în cameră şi o cuprinse pe femeie într-un vals bezmetic. Cânta în continuare, în timp ce ea râdea, iar fetiţa lovea clapele cu o îndârjire copilărească. Într-un sfârşit, osteniţi, bărbatul şi femeia se lăsară să cadă pe canapeaua maronie. Fetiţa se opri din cântat, privindu-le sărutul.

*

În toamna de peste ani, singură în faţa oglinzii, femeia îşi palpează sânul şi frica îi dansează în privire. Uşa se deschide şi bărbatul o sărută uşor pe ceafă şi pe gât, iar ea îşi lasă moale capul pe obrazul lui şi zâmbeşte, dar teama din ochi o urmăreşte din oglindă şi zâmbetul îi îngheaţă.

Plouă şi bărbatul o strânge de mână. O strânge cu putere şi fetiţa plânge, dar el nu o aude. Priveşte piatră albă şi îşi ţine fetiţa de mână, o strânge cu disperare. Plouă şi pietrele din jur plâng.

Au trecut anii şi mâna ei s-a desprins dintr-a lui. Fetiţa lui a devenit femeie. Soţie, mamă. Locuieşte în altă ţară, departe de el. Îl suna des la început, când abia plecase de lângă el, apoi din ce în ce mai rar, iar în ultima vreme, mai deloc.

*

În acea dimineaţă, pe când bătrânul scria ca de obicei, aplecat deasupra biroului, pianina se auzi din nou. Degetele lui mângâind tastele, degetele ei atingând clapele. Se opri din scris, privind spre fetiţa blondă, aşezată în faţa unei pianine vechi. Cu fiecare atingere a clapelor, inima lui bubuia din ce în ce mai tare şi bătrânul simţi o palmă uriaşă apăsându-i pieptul şi gonindu-i viaţa din trup. Tremurând, se ridică încet, ţinându-şi palma lipită de piept şi apucă receptorul telefonului de pe măsuţă. Apăsă greoi câteva butoane şi o voce rece, metalică, îi răspunse. Vocea îl întrebă ceva, dar bătrânul lăsă receptorul să cadă şi se scurse pe canapea. Îşi înălţă privirea şi atunci o văzu, la fel de frumoasă ca întotdeauna, sufletul lui care se pierduse în acea ploaie de toamnă. Închise ochii şi îi simţi atingerea degetelor pe buze. *Te-ai întors la mine*, murmură, ţinându-şi ochii închişi. Îşi întinse mâna şi îi mângâie chipul, apoi o cuprinse în braţe şi dansară iar împreună, muzica îi învălui şi râseră amândoi şi atunci bărbatul ştiu că de data aceasta nu îi va mai da drumul vreodată.

*

O întrebare răsărea mai ales în interviurile pe care le dăduse de-a lungul anilor - *De ce scrii?* voiau ei să ştie şi de fiecare dată bărbatul alegea aceleaşi răspunsuri - *Scriu pentru mine, pentru că am nevoie, pentru că îmi place*... În acea dimineaţă însă, când timpul trecuse de mult peste toate răspunsurile, îşi dăduse seama că singurul răspuns care mai rămăsese era - *Scriu ca să nu uit.*

Partea a doua a acestei povestiri a fost publicată în Arts United (2014) în cadrul rubricii Povestiri la persoana întâi, coordonată de Doina Ruşti. Mai jos puteţi citi varianta integrală.

Dulce nepăsare

Deja începea să se însereze pe când ne întorceam spre casă, traversând bulevardul înţesat de lume. Petrecusem o după-amiază agreabilă împreună cu familia la terasa unui restaurant mexican din zonă. Alina degustase o porţie de fajitas împreună cu fasole neagră şi orez, iar eu mă delectasem cu supă de porumb şi flautes, toate astea însoţite de o carafă mare de sangria cu scorţişoară. Puştiul îşi înghiţise laptele fără prea multe fasoane şi cele câteva ore trecuseră molcome peste chipurile noastre lăsând în urmă zâmbete liniştite. Nu aveam maşină şi soţia mea se opusese ideii de a lua un taxi, prin urmare ne îndreptam spre metrou împingând alene căruţul mare şi roşu, pe pernele căruia se lăfăia, asemenea unui padişah, micuţul nostru Andrei.

Aproape că depăşisem siluetele cocoşate, când am surprins cu coada ochiului o claie de păr blond. Mi-am coborât privirea şi am văzut un băieţel de vreo cinci anişori, cu obrajii brăzdaţi de dungi negre de jeg. Purta un maieu alb, pătat, pantaloni scurţi, zdrenţuiţi, prea mari pentru el, şi în picioare sandale maro cu baretele rupte.Privirile ni s-au întâlnit şi în ochii lui albaştri am zărit, pentru o clipă, toată amărăciunea şi nenorocirea lumii, cea mai pură şi apăsătoare dintre dureri - aceea a unui copil trist. Aşezaţi pe bancă lângă el, cu două sarsanale prăbuşite la picioare, se odihneau părinţii băiatului, un bărbat roşcat cu barba crescută alandala şi privirea rătăcită undeva printre tălpile trecătorilor şi o femeie subţire şi poate frumoasă pe sub pudra de mizerie ce-i picta obrajii supţi. Cearcănele îi atârnau pe sub ochii albaştri, albaştri şi pierduţi ca ai băieţelului. Amândoi erau înfăşuraţi în zdrenţe, la fel ca fiul lor. Era genul acela de imagine care nu îţi poate spune altceva decât un singur adevăr urât şi atât. Ignorând vocea soţiei mele, m-am îndreptat către ei. Am cotrobăit în borsetă şi le-am întins zece lei. *Pentru băieţel,* i-am zis tatălui care mă privea curios şi mama a dat din cap şi a spus - *Bogdaproste,* apoi m-am retras. Fără să mai privesc în urmă m-am întors la familia mea şi am plecat mai departe, împingând la căruţ. Nu i-am spus nimic soţiei şi nici ea nu m-a întrebat nimic.

Peste câteva minute coboram spre măruntaiele pământului. Pe peronul aproape pustiu se găseau câţiva tineri, două femei aşezate în celălalt capăt pe băncile de fier vopsite în roşu şi un cerşetor mormăind ceva în barbă la câţiva metri în dreapta noastră. Metroul trebuia să vină, trecuseră deja zece minute. Am rămas în picioare în faţa dungii negre ce delimita zidul invizibil dintre noi şi gura deschisă a tunelului. O senzaţie de mulţumire mă învăluia discret, sentimentul că înfăptuisem ceva bun, un act de generozitate, ajutasem nişte oameni amărâţi, le oferisem o clipă de bucurie şi acum privirile lor îmi dansau recunoscătoare prin faţa ochilor, iar seara părea perfectă, chiar dacă un fir subţire de amăreală se insinua prin ţesătura imaginii idilice şi îmi şoptea altceva.

- Hei!

Am tresărit, tabloul de fum s-a risipit şi printre fuioare s-a materializat un chip năpădit de o barbă ţepoasă. Pe deasupra nasului roşu şi gros ca un gogoşar, nas de alcoolic, fără îndoială, mă priveau doi ochi mici şi tulburi. Pletele rare se răspândeau în dezordine pe ţeasta golaşă. În faţa mea se găsea un bătrân murdar cu privire rea, cerşetorul pe care îl remarcasem în treacăt câteva clipe mai devreme. Un miros greu plutea dinspre el şi m-am retras un pas, trăgând căruţul în care Andrei adormise între timp. Soţia mea îl urmărea în tăcere.

- Poţi să m-ajuţi? a plutit spre mine vocea lui şi o greaţă de nedescris m-a cuprins atunci când izul de alcool ieftin mi-a atins nările.

- Îmi pare rău… N-avem bani! l-am repezit.

- *Nu vreau bani!* a spus bărbatul şi m-a privit în ochi şi abia atunci mi-am dat seama cât de bătrân era. Mă înşelasem, în privirea aceea nu era răutate, ci doar un fel de resemnare sau poate amărăciune, nu ştiu, senzaţii amestecate m-au încercat o clipă, apoi am atins-o uşor pe mână pe soţie şi m-am întors trăgând căruţul după mine.

Apoi, pe când trenul pătrundea mugind în staţie, o şoaptă mi-a atins urechile, pe urmă vuietul a smuls-o şi a aruncat-o printre uşile ce se deschideau şi cuvintele cerşetorului s-au risipit în uitare, iar eu mi-am ferit familia din faţa acelui beţiv dezgustător şi uşile s-au închis şi trenul s-a pus în mişcare.

În acea seară am ajuns acasă şi m-am jucat cu băieţelul meu, apoi l-am dus la culcare şi am făcut dragoste cu soţia mea. Am adormit îmbrăţişaţi şi umbrele ne-au cuprins cu braţe subţiri şi palme călduţe.

*

Mă trezesc şi fruntea îmi e transpirată de la acelaşi vechi coşmar ce îmi însoţeşte nopţile. Ceva mare se aşază pe pieptul meu şi apasă, mă chinui să respir şi presiunea sporeşte, îmi cuprinde braţele şi chipul şi mă cufundă într-o masă moale şi totul e negru în jur, mă sufoc, apoi reuşesc să strig şi mă trezesc horcăind. Uneori mă întreb ce se va întâmpla în noaptea în care nu voi mai striga, alteori îmi doresc să aflu răspunsul. Întind braţul spre stânga mea, acolo unde dormea ea, îi ridic perna şi netezesc locul, apoi pun perna la loc. Spatele mă ucide, oasele îmi troznesc, între tâmple îmi dansează un vârtej care încearcă să ţâşnească afară şi capul îmi plezneşte.

Rămân în pat, cu ochii aţintiţi spre tavan, căutând un motiv pentru care să mă dau jos. Până la urmă foamea învinge şi mă târăsc spre frigider. O pâine îngheţată, tare ca piatra şi două felii de salam. Trebuie să ies să iau ceva de mâncare. Pe raftul de pe uşă e o sticlă subţire, pe jumătate plină. O iau şi mă aşez la masa din bucătărie. Fărâmiţez pâinea, tai salamul în bucăţele, le amestec şi le înghit împreună cu votca. Atunci când sticla e goală mă şterg cu mâna la gură şi mă duc înapoi în cameră. O libarcă fojgăie prin faţa mea. Mă întind şi încerc să o calc, mă dezechilibrez, genunchiul mă săgetează şi cad pe jos, în timp ce gândacul dispare undeva pe sub pat. Mă apăs cu palmele pe ceva lipicios şi mă împing spre tăblie, întind o mână şi reuşesc să mă ridic ţinându-mă de salteaua zdrenţuită. Mă aşez pe pat şi stau aşa, privind în gol. Într-un sfârşit îmi dau jos pantalonii de pijama şi mă uit la dungile gălbui de pe chiloţi. Iar am făcut pe mine. Mă duc la baie şi iau o pereche uscată din coşul de rufe. Tot de acolo pescuiesc un tricou şi nişte pantaloni. Când ridic pantalonii, câţiva viermişori pică înapoi în coş. Îi privesc o clipă, apoi îi strivesc cu pumnul. Trag hainele pe mine, încalţ o pereche de sandale din hol şi ies.

De când a murit soţia mea nimic nu mai are importanţă. Viaţa mea se rezumă la un lung şir de nopţi umede şi chiloţi pătaţi. Lumea nu mă mai observă sau, atunci când o face, se fereşte din calea mea. Ştiu că arăt ca un nenorocit, ştiu că put a băutură şi jeg, dar pur şi simplu nu-mi pasă. Sunt un nenorocit. Am început să devin aşa din ziua în care ea a plecat. Mi-am spus că voi fi tare, că voi trece peste, că îmi voi reface cumva viaţa. Apoi am început să beau şi viaţa s-a retras din mine. Doar gândul că într-o zi fiul meu se va întoarce, îmi va mângâia obrazul şi-mi va spune că mă iubeşte, mă mai ţine aici. Nu l-am mai văzut de zece ani. Nici nu ştiu pe unde mai e. Până la urmă nevastă-sa l-a convins că e mai bine să nu ţină legătura cu un tată alcoolic şi atunci m-a uitat.

Lacrimile ţâşnesc şi mă aşez pe jos şi plâng, lumea se face că nu mă vede, întind mâna către un băieţel care mă priveşte cu ochii mari şi maică-sa îl smuceşte, trec pe lângă mine şi băiatul îşi întoarce capul şi se uită speriat în spate.

Apoi zăresc o familie şi mă ţin după ei. Un bărbat înalt şi o femeie drăguţă. Băieţelul lor doarme ca un prinţ, tolănit într-un cărucior mare. Coboară cu liftul la metrou şi eu mă împleticesc pe scări, mă furişez pe lângă barierele de metal şi reuşesc să ajung pe peron fără să fiu văzut de paznic. Sau poate că m-a lăsat să trec, nu ştiu. Mă sprijin de o coloană rece de piatră şi îi aştept. Uneori simt o nevoie disperată să vorbesc cu cineva, orice, doar să ştiu că mai exist, că o altă persoană se uită la mine şi mă *vede*. Dar asta e mai greu decât aş fi crezut. Am devenit doar o pată de mizerie atârnată de obrazul alb murdar al lumii civilizate.

Familia a coborât pe peron şi s-a oprit la câţiva metri de mine. Îl privesc pe bărbat şi figura lui e calmă, destinsă, zâmbeşte şi îşi mângâie băieţelul pe frunte. Mă apropii de ei şi emoţia mă gâtuie şi îmi încleştează maxilarele, stau aşa o clipă, încremenit, apoi reuşesc să scot un *Hei!* printre buzele care tremură şi bărbatul se întoarce zâmbind, mă vede şi trăsăturile îi împietresc, chipul lui e o mască ostilă acum şi vocea e rece, tăioasă. *N-am bani!*, spune şi vrea să se întoarcă şi să plece, *Nu vreau bani!* aş vrea să strig, dar ochii mi se umezesc şi cuvintele îmi rămân prizoniere în coşul pieptului, iar el se mai uită o dată scurt în ochii mei, după care se întoarce şi îşi ia familia de lângă mine, iar eu mă simt, încă o dată, atât de bătrân, singur şi neputincios.

Metroul soseşte urlând şi reuşesc să-mi descleştez buzele într-un murmur - *Vorbeşte cu mine!,* dar deja e prea târziu, uşile se închid şi trenul pleacă.

Într-o vineri din decembrie a fost publicată iniţial în Revista de Suspans (2014). Am vrut să iau un subiect ultra folosit şi să-l tratez în manieră proprie, să-l privesc din alt unghi. Cred că subiectul contează mai puţin, felul în care spui povestea este ceea ce contează la urma urmei. Şi încă ceva - aceasta este povestirea preferată a soţiei mele, iar ea nu este o persoană deloc uşor de mulţumit (cu toate că s-a mulţumit cu mine).

Într-o vineri din decembrie

Duminică. Decembrie. 19.35

Dracu' m-a pus să vin în Carrefour la ora asta. E plin de lume, cred că stăm până la zece. Şi i-am zis - Hai să mergem dimineaţă, ne sculăm şi mergem frumos, ca oamenii, luăm ce e de luat şi stăm şi noi acasă după aia, ne odihnim, e duminică, ce puii mei! Da' nu, frate, ei i s-a pus pata că trebuie să bage la spălat, să facă curăţenie şi naiba s-a mai înţeles cu ea. Asta e…

Uite-i şi tu cum se îmbulzesc, zici că a venit sfârşitul lumii. Ho, bre, mamaie, ce te bagi cu căruţul ăla, nu mă vezi, ce ai? Băi, frate, ce disperaţi! Nu mai suport aglomeraţia asta de căcat, îmi vine să mă duc la ea să-i zic să plecăm, dar dup'aia se supără, că nu mai avem nimic de mâncare acasă. Oricum, nici nu le văd, unde or fi? Trebuia să o ia şi pe Luiza, nu putea să o lase acasă, are zece ani, se descurcă singură o oră, două, ce Dumnezeu trebuia s-o care după noi?

Mă rog, nici nu mă mai enervez, trag aer în piept, aşa, sunt zen, gata.

Bă' da ce pula mea te loveşti în mine, eşti chioară, ce dracu ai, mamaie?

Băi, eşti nebun, tot aia e, ce naiba are? Uită-te la ea cum merge. Se împleticeşte'n pula mea, zici că-i beată. Asta e beată, mă! Ruşine'n puii mei, are şaptezeci de ani şi e cui baba. Sau i-o fi rău? Dracu ştie… Unde e, băi, nene, Laura? Stai c-o sun, m-am săturat, nu putem să intrăm şi să luăm direct ce avem nevoie, nu, frate, nu, trebuie să luăm tot marketu' şi să stăm aici până înnebunim…

Băi, băiatule, linişteşte-te, ce ai, eşti dobitoc?

Eşti cu familia la cumpărături, potoleşte-te, ce ai?

Răsuflu adanc.

Nu ştiu ce naiba au hypermarketurile astea de mă scot din sărite. La zece minute după ce am intrat într-unul vreau să ies în goană. Toată aglomeraţia asta, vânzoleala, nebunia, toţi mişună, se împing, parcă nu mai pot să respir. Şi atunci mă apucă spumele şi încep să vorbesc urât cu Laura, o bat la cap să plecăm, ea se enervează, zice că tot timpul fac aşa. Pe urmă îmi pare rău, mă liniştesc, dar tot apuc să fac o scenă. Parcă sunt posedat când intru într-un market dintr-ăsta.

Undeva, dinspre zona caselor, se aud nişte strigăte. Iar se ceartă aştia ca nişte cretini, că nu le-au scanat nu ştiu ce reducere şi plătesc mai mult.

Uite-le!

M-am mai liniştit acum, zâmbesc, Luiza mă vede şi îmi face cu mâna. Dirijez căruţul spre ele. Prinţesele mele, mă simt aşa bine dintr-o dată!

Laura se uită la nişte sutiene. Chestia asta mă incită cumva. Aşa, din semiprofil, aduce un pic cu Penelope Cruz. Cred că diseară o invit să jucăm împreuna într-un film… La naiba, chiar m-am excitat acum!

Ce naiba face baba aia? Mai are puţin şi cade pe jos!

Heeeiii!

Băi, eşti nebun, a picat baba pe jos!
Să mă duc la ea? Parcă n-am chef, mi-e, nu ştiu, ruşine… Oricum, s-a dus puştiu' ăla. Sper că e bine. Ia, stai că i-a ridicat băiatu' capul. Pare leşinată. I s-o fi făcut rău de la toată aglomeraţia asta de căcat.
Băiatul îi ţine capul pe genunchi.
Privesc spre Laura. Se uită şi ele. Toată lumea se uită.
Mă pregatesc să înaintez.
Ce dracu a fost asta?!
Cine ţipă aşa, frate?
Ce naiba…
Mă întorc şi văd baba înfiptă în gâtul băiatului. Pentru moment nu-mi dau seama ce face, apoi îşi ridică privirea.
Gura îi e plină de sânge.
O femeie urlă.
Ce dracu'?!
Ghearele babei îl zgârie pe obraz, lăsând dungi roşii în urmă.
Trupul puştiului se prăbuşeşte la pământ. Baba stă în cur şi se uită în jur cu nişte ochi… albi?
Albi?!
În stânga se prăbuşeşte un raft. Printre borcanele sparte se contorsionează trupuri. Strigăte, urlete din spate.
Mă răsucesc.
Un moş e ţinut de un malac, în timp ce o nebună cu părul lung, căzut peste ochi, îi sfâşie cămaşa.
Îi scrijeleşte burta cu unghiile.
Nu-mi pot lua privirea de la degetele lungi care se agită frenetic pe pielea albă. Ca prin vis carnea se deschide şi maţele curg în afară. Femeia mârâie ca un animal şi smulge cablurile gelatinoase, le trage din burta bătrânului şi le duce la gură.
Aud un plescăit şi mi se face rău.
Luiza!
Laura!
Trebuie să ajung la ele! Nu le văd. Unde sunt? Unde sunt?!
Alerg de nebun. Un roşcat loveşte cu pumnul în masa de carne ce a fost faţa unui copil. Pentru o clipă, imaginea mi se întunecă.
Ce…? NU!
Nu te uita! Priveşte înainte! Doar înainte!
Ce dracu'?
Uite-o!
LUIZA!
LUIZA!
Fug spre ele. Sunt aproape de casele de marcat. În jurul meu oameni sunt doborâţi de alţi oameni, oameni sunt sfâşiaţi, decapitaţi şi evisceraţi de către alţi oameni.
Ţipete şi mârâieli. Disperare. Moarte.
Mai am câţiva metri şi le ajung. O să scăpăm!
Strâng din dinţi.
Un tren mă loveşte şi mă prăbuşesc. Pentru moment nu-mi dau seama ce se întâmplă. Capul îmi vâjâie.
Sunt la pamânt?
Am alunecat? M-am împiedicat?
Privesc în ochii albi peste care curg fire de păr.
Nu e nimic acolo.

Pentru o clipă, îmi las privirea să alunece pe lângă trupul ce se contorsionează spre mine.

Laura o trage pe Luiza la piept, ferindu-i privirea.

Iubitele mele.

Ochii ei mă întreabă ceva.

Fugi!

Şi ea o strânge de mână pe Luiza, se răsucesc şi împreună se topesc în depărtare.

Decembrie. Joi. 23.49

Stau în picioare şi privesc pe geam. Ninge. Fulgi îngheţaţi se agaţă de trupuri diforme, se topesc pe cioturi ce au fost odată membre, se scurg pe maţe ce atârnă din burţi despicate, mângâie chipuri desfigurate. Bulevardul e înţesat de umbre ce odată au fost oameni.

De după perdea, privesc şi nu înţeleg. Mă simt pierdută. Luiza doarme în patul din spatele meu. În sfârşit, doarme.

Andrei.

Când mă gandesc la tine ceva coboară şi îmi apasă pieptul. Iartă-mă, iubirea mea… Te rog să mă ierţi. N-am ştiut ce să fac… În acea clipă am vrut să stau cu tine, să alerg să te ajut, dar… nu ştiu, o strângeam pe Luiza de mână şi am vrut doar să o scot de acolo. Într-o clipă a trebuit să aleg. N-am gǎndit, n-aveam timp, ceva m-a împins să fug, să o iau pe fiica noastră, să o salvez.

Într-un final, asta e tot ce am simţit.

Am alergat spre casă, ne-am împiedicat de leşuri întunecate, ne-am ridicat iar şi iar, am plutit peste zăpada roşie, ne-am ferit de gheare ce se întindeau de peste tot să ne apuce. O strângeam de mână şi fugeam. Cădea şi o ridicam într-o clipă. O trăgeam după mine.

Niciodată nu îi voi da drumul, Andrei.

Iartă-mă, iubitul meu.

Plâng în tăcere şi simt cum disperarea devine parte din mine. Nu mai avem de mâncare, Andrei.

Au trecut patru zile de atunci.

În seara aceea ne-am refugiat în garsonieră. Am ţinut-o pe Luiza în brate şi am plâns împreună. Tot întreba de tine. Şi nu ştiam ce să îi spun. Îi tot repetam că va fi bine. Am vorbit cu ai mei la telefon. Şi cu ai tăi. Am sunat la prieteni. Câţiva erau bine, mulţi nu au răspuns. Nimeni nu ştia ce se întâmplă. Nici pe net, nici la televizor. Doar arătau imagini cu morţi. Fără răniţi, doar morţi. Spuneau că nu se ştie ce e. Doar că se transmite foarte uşor. Să stăm în casă. Ziceau că unii infectaţi se transformă cumva, devin violenţi. Alţii pur şi simplu mor. Sunt infectaţi şi mor. Cei mai mulţi mor.

Mi-e frică.

Luni nu am mai avut cablu. Doar un ecran negru.

Marţi noaptea a căzut şi internetul.

Telefoanele sunt moarte şi ele.

Suntem singure, Andrei, şi nu mai avem de mâncare.

Trebuie să ies după hrană. Trebuie să supravieţuim.

Luiza trebuie să supravieţuiască.

Nu mă pot opri să mulţumesc cerului că avem gratii la ferestre.

În noaptea aceea, pe la patru dimineaţa, am auzit un scrijelit uşor. Luiza aţipise în braţele mele. S-a trezit. I-am pus mâna la gură. Era speriată. Atât de speriată. Am stat aşa, îmbraţişate, mute, cu privirile aţintite spre perdea. La început nu mi-am dat seama ce e, apoi… Am strâns-o şi mai tare în braţe şi i-am şoptit iar că va fi bine. Mă tot întreba - *Ce e mami? Ce*

se aude? O mângâiam pe păr şi o minţeam - *E o cracă, mami… E vânt afară şi loveşte craca în geam.* Ce puteam să îi spun? Că sunt unghii care zgârie? Până la urmă zgomotul s-a oprit. M-am desprins uşor de ea şi m-am ridicat. Nu voia să-mi dea drumul. *Nu pleca, mami! Te rog, nu pleca!* Am reuşit să o liniştesc şi am dat încet, încet, perdeaua la o parte. Afară era întuneric beznă. Apoi am desluşit degete înlănţuite de bara de jos a gratiilor. Pentru o clipă m-am gândit să deschid fereastra, să scot capul afară, să mă uit în jos, să văd cine e acolo. *Ce* e acolo jos… Apoi am tras perdeaua la loc şi m-am întors în pat.

Aţipisem şi eu când au început bocănelile.

M-am trezit dintr-o dată, inima îmi bubuia în piept. Luiza plângea. Dinspre perdea se auzeau bufnituri.

Cineva lovea în geam.

Am strâns-o în brate şi am închis ochii. Nu mai puteam respira. Frica mă sufoca. Îmi tot repetam - *Fii tare, fii tare, fii tare pentru ea. Pentru ea.* O clipă a fost linişte. Apoi am auzit văicărelile. Ca nişte suspine mârâite. Draperia s-a umflat şi unghiile au hârşâit pe material. Luiza a ţipat. Suspinele s-au transformat în grohăieli. I-am pus mâinile la urechi, i-am strâns căpşorul la piept. *Puiul nostru…* Dacă ai ştii cum plângea… Am ţinut-o aşa până s-a făcut iar linişte. Nu ştiu cât a durat - poate câteva minute, poate o oră. Chiar nu ştiu. Îmi imaginam că suntem doar noi două într-o bulă şi nimeni şi nimic nu ne poate ajunge acolo.

Avem atâta nevoie de tine. Să ne aperi, să fim împreună, noi trei, ca înainte…

Ştiu că tu nu mai eşti, ai fi venit la noi până acum, dar nu mă pot opri să cred.

În adâncul meu încă cred. Trebuie să cred.

În noaptea asta o să ies după mâncare. O privesc pe Luiza cum doarme şi nu mă pot hotărî. Să o iau cu mine? În iadul de afară? Să o las aici? Dacă nu mă mai întorc? Dacă mă prind şi pe mine? Şi dacă mă prind, iar ea e cu mine, nu înseamnă că o prind şi pe ea? Sau poate scapă şi rămâne singură afară. Dacă plec şi nu mă mai întorc, rămâne singură în casă. Of, Doamne, ce să fac? Spune-mi… Te rog!

Decembrie. Vineri. 02.23

Am urmărit-o pe mami cum se apropia de mine.

S-a oprit pe trotuar, în faţa ferestrei, şi mi-a zâmbit. Mami a mea e aşa frumoasă, aşa veselă. Acum însă nu e ea. Zâmbeşte, dar şi plânge. Crede că nu ştiu. Crede că zâmbetul ei e acelaşi. *Nu e, mami…* Am zâmbit la ea, dar şi eu plângeam.

Am deschis fereastra, să o văd mai bine. S-a uitat în toate părţile, apoi s-a înălţat şi m-a mângâiat pe obraz. *Te iubesc, puiul meu.*

Şi eu te iubesc, mami. Te iubesc mult. Şi pe tati. Dar nu o mai spun…

Crezi că nu ştiu.

Te iubesc, mami.

Apoi pleacă, iar eu închid fereastra şi o privesc cum se îndepărtează printre fulgi. Ninge aşa frumos, totul e alb. Nu mai e nimeni pe stradă. Mi-e frig. Mami a lipit nişte ziare peste spărtura din geam, dar se face din ce în ce mai frig. Mă duc la bucătarie şi iau o revistă. Poate dacă mai lipesc nişte foi o să fie mai bine. În cameră e întuneric. Mami a zis să nu aprind lumina sub nici o formă. Orice s-ar întâmpla.

Bâjbâi spre pervaz, dau iar perdeaua la o parte şi pun revista pe blatul ferestrei. Rup câteva pagini, apoi desfac o bucată de scotch. Mă aplec şi presez cât pot de tare. Mai fac un pas în faţă şi dau cu piciorul în ceva. Mă uit în jos. Nu văd nimic. Mă las pe vine şi pipăi cu degetele. Dau peste ceva rece, un lanţ, cred. Îl strâng în palmă şi mă ridic. Afară ninge aşa frumos. Înalţ mâna şi privesc brăţara de argint. Fulgii mi se topesc pe obraji, lăsându-mi dâre de lacrimi. Sărut metalul rece, îl lipesc de obrajii uzi şi mă legăn uşor. Închid ochii.

Mi-e aşa dor de tine, tati…

Decembrie. Vineri. 02.34

Mă furişez pe lângă ziduri. Ninge cu fulgi mari. Zăpada a acoperit o parte din covorul de cadavre. Privesc spre ferestrele mute. Nici o lumină nu se loveşte de geamuri. Oare se uită cineva, de după perdea? Mă urmareşte cineva? Mai există cineva?

E atât de linişte.

Nici nu ştiu când sunt iar aici, lângă casele de marcat. Ridic încet lanterna.

Eşti aici?

Acolo… da… acolo ai căzut. Erai atât de neajutorat, cum stăteai aşa, privindu-mă în ochi, în timp ce femeia aceea îmi răpea imaginea ta.

Plimb lanterna peste cadavre, dar tu nu eşti. Doar trupuri sfârtecate. Tu nu eşti printre ele. Mă simt uşurată şi frântă în acelaşi timp.

Unde eşti, Andrei?

Decembrie. Vineri. 02.55

Aşez cu grijă brăţara lui tati pe pervaz.

O las să lucească acolo, pe blatul alb.

O mângâi cu vârful degetelor.

Închid ochii, mă aplec şi o sărut.

Privesc afară.

Tati râde. Mă ridică în braţe, sus, atât de sus, închid ochii şi pământul se învârte cu mine. Îi aud râsetul, îi simt mâinile cum mă strâng de subţiori, apoi mă îmbrăţişează şi îmi las uşor capul pe umărul lui.

Linişte.

Fericire.

Deschid ochii.

Ceva se mişcă acolo. Dinspre colţul blocului se înalţă o umbră.

O văd ca prin ceaţă.

Priveşte spre mine?

Mă pierd uşor în spatele perdelei. Sunt ascunsă acum, cred.O urmăresc în continuare de după draperie. Umbra se prelinge încet spre fereastră.

Spre mine.

Sau poate doar va trece prin faţa mea şi se va duce departe.

Mami?

Unde eşti?

Închid ochii.

Pleacă!

Îi deschid. Ceaţa s-a risipit.

E chiar în faţa ferestrei. Chipul îi e întunecat, nu îi văd ochii, dar ştiu că mă priveşte. M-a recunoscut.

E tati.

Decembrie. Vineri. 03.47

După ce te-am căutat o vreme, m-am oprit. Nu mai suportam duhoarea.

M-am pierdut printre culoare.

Am luat cât de multă mâncare am putut. Conserve, borcane, pâine feliată.

Sunt la capătul puterilor, am o geantă atât de grea în spate. Ochii mi se închid. Aş putea să mă las jos aici, printre cadavre. Aş putea să dorm cu ele. E atât de linişte. Zece minute să zac aşa, cu braţele peste ochii închişi, să zac şi să uit. Să te visez. Nici nu mai simt mirosul, vreau doar să mă prăbuşesc.

Mă scutur şi casc ochii. Plimb lanterna peste cimentul gri. Culoarul e gol. Tăcerea îmi bubuie în urechi. *Sunt prinsă în beznă.* Ţiuitul devine insuportabil. Fără să gândesc apuc un borcan şi îl arunc în faţă. Pentru o clipă, tăcerea e acoperită. Linişte din nou. *Trebuie să plec!* O pornesc spre capătul culoarului. Geanta mi se bălăngăne în spate, lanterna aruncă pete gălbui.

Când mai am câţiva metri până la capăt, timpul se opreşte. Rămân cu un picior în aer, cu trupul încordat în nemişcare. Un vârtej se ridică încet din străfunduri, îmi cuprinde gândurile, le atrage în tenebre.

De undeva din beznă se aude un scâncet.

Eşti doar o statuie. Tremur.

Nu… face… nici… o… mişcare….

Îmi cobor încet talpa piciorului. Sting lanterna. Dinţii îmi sunt încleştaţi, tâmplele îmi zvâcnesc. Sunt înconjurată de întuneric. Vaietul se aude din ce în ce mai clar.

Mmmmmmmmm...

Înghit în sec.

Tălpi care se târşâie pe podea.

În dreapta mea?

În faţa mea?

Încerc să îmi controlez respiraţia, încerc să nu fac nici un zgomot.

Transpiraţia îmi curge pe ochi, usturǎ, nu contează.

Unde eşti?

Cine eşti?

Ce eşti?

Cu ochii minţii văd degete cum se apropie de faţa mea, le simt atingerea pe piele, unghiile îmi zgârie obrazul, pielea moartă îmi mângâie buzele. *Eşti pregatită să mori?* îmi şopteşte o voce. *Eşti pregătită să te mângâie cu degetele ei lungi pe stomac, apoi să apese şi încet să patrundă în tine, ghearele să scormonească printre măruntaie, să gâfâi în timp ce-ţi smulge maţele, să urli în timp ce eşti dezmembrată, în timp ce tot ce erai devine doar o masă de carne roşie? Eşti pregătită să nu mai fii?*

Nu respira, nu scoate un sunet.

Te simte.

Un târşâit?

Am auzit un târşâit?

Paşi?

Se aude mai tare scâncetul?

Mârâitul?

Eşti în faţa mea?

Ochii lui Andrei mă privesc.

Fugi!

Decembrie. Vineri. 03.14

Îşi înalţă privirea spre mine. Oh, tati!

Închid ochii.

Îl mângâi pe obraz. Pielea lui tati e aspră, iar e nebărbierit. Uneori mă îmbrăţisează şi îşi lipeşte obrazul de al meu. Mă gâdilă şi râd. *Te iubesc, tati!* Îl strâng în braţe. Îl strâng tare şi nu mai vreau să-i dau drumul. Tati râde. Mă mângâie pe păr şi râde. Se ridică, ţinându-mă strâns şi ne rotim prin cameră. Nu văd decât ochii lui, nu mai e nimeni în jur, nu mai e nimic în jur. Îi văd sclipirea din privire. Eu îţi aduc luminiţele în ochi? Şi eu te iubesc, tati!

Face un pas înainte şi îşi întinde mâna în sus, spre mine. Mă aplec şi îmi întind degetele spre el.

Atingerea e rece. Atât de rece. Încerc să îi încălzesc pielea, degetele mele îi mângâie apăsat palma. Nu spune nimic, doar se uită la mine. *Unde sunt luminiţele, tati?* Râuri îi curg pe obrazul palid. Plângi, tati? Sunt doar fulgii de zăpadă ce se topesc pe obrazul tău? Mi-e aşa dor de tine!

Pentru o clipă îşi închide ochii şi îmi apasă palma de obrazul lui. Stăm aşa, nemişcaţi. Sunt aşa fericita. Şi tristă.

Deschid ochii. Mâna lui tati tremură întinsă spre mine. Mă aplec şi îmi scot braţul printre gratii. Degetele noastre se întâlnesc. Îi mângâi pielea. Apoi, un vaiet străbate aerul dintre noi şi tati îmi cuprinde încheietura. *Mă doare, tati!* Sunt presată de gratiile reci. Simt că mă sufoc. Încearcă să mă tragă afară printre barele de metal.

Te rog, tati!

Dă-mi drumul, tati!

Mi-e frică. Vreau doar să se oprească. Mă doare aşa rău!

Ridică şi cealaltă mână. Vrea să mă prindă de faţă. Mă smulg într-o parte şi strânsoarea slăbeşte. Îmi întorc privirea spre el şi atunci, ca o părere, o luminiţă îi licăreşte în ochi, mă eliberează şi îşi coboară încet braţul, iar eu mă retrag în mijlocul camerei.

Pentru o clipă a fost iar el.

Picioarele nu mă mai ascultă şi mă prăbuşesc.

Decembrie. Vineri. 04.45

Am alergat cu ochii închişi, împiedicându-mă de trupuri, căzând şi ridicându-mă iar şi iar, am deschis larg ochii şi am fugit de gemetele ce mă urmăreau din spate. Tot ce ştiam era că trebuie să mă întorc la ea. Nu exista altceva. Am fugit spre lumină, am uitat că am geanta în spate, mi-am amintit de abia când m-am oprit gâfâind în mijlocul zăpezii. Am privit în jur şi n-am văzut pe nimeni. Totul era alb. Am privit spre intrare şi nimeni nu a ieşit după mine. Abia atunci greutatea genţii m-a biruit şi am căzut în genunchi. Mi-am înfundat mâinile în zăpadă şi mi-am frecat obrajii. Era aşa bine! Pentru o clipă mi-am înălţat privirea spre cer şi am râs. Pentru o clipă am fost iar cu ei amândoi. Apoi am strâns din dinţi şi m-am ridicat. Am săltat geanta în spate şi m-am pierdut printre blocuri.

Drumul înapoi e atât de lung. Nu mai am răbdare, vreau doar să fiu iar cu ea, să o iau în braţe, să râdem un pic, să mâncăm ceva bun.

Îmi pare că zbor pe holul prea lung. Descui uşa şi o caut din priviri. Ca prin ceaţă văd o mogâldeaţă ghemuită în mijlocul camerei. Luiza? Eşti bine? Ce faci? Geanta cade pe gresie şi mă arunc spre ea. Luiza! Luiza! Ce ai? Trezeşte-te! *Te roagă mami…* Nu ştiu când palma mea o loveşte peste obrajii uzi. Ai plâns? Clipeşte încet, ca şi cum s-ar trezi din somn şi piatra se rostogoleşte de pe suflet.

Ce faci, puiule? Ce s-a întâmplat? De ce stai aşa? Ai leşinat? Ce s-a întâmplat? Eşti bine? Cum te simţi?

Se uită la mine. *Nu mă recunoaşte?*

Stai aşa, puiule, îţi aduc apă, stai aşa…

O las şi mă întorc într-o clipă cu o sticlă de plastic.

Îi susţin capul şi o ajut să bea.

Se îneacă şi las sticla jos. Tuşeşte, se ridică în fund, îi curge puţină apă printre buze, trage aer în piept şi se linişteşte treptat.

Priveşte către geamul deschis. Abia acum văd că e dat în lături. Abia acum simt frigul din cameră.

Picioarele îmi comandă să mă ridic, mâinile mi se întind şi geamul e acum închis. Privesc afară. Doar zăpadă, aşternută peste tot. Şi fulgi care cad fară oprire.

Unde e?

Mă întorc.

Cine, puiule?

Nu răspunde.

Se ridică încet. Mă reped la ea şi o ajut. Mă prinde de mână şi şchiopătează spre fereastră. Priveşte lung afară. Apoi îşi duce mâinile la ochi. O strâng la piept.

Iartă-mă, mami! Te rog, iartă-mă!

Ce e puiule, ce s-a întâmplat? De ce să te iert?

Doar plânge şi şopteşte *iartă-mă*. Iar şi iar.

Într-un târziu îşi înalţă privirea.

A fost aici…

Cine?

A fost aici! Iartă-mă, mami!

Cine, despre ce vorbeşti? Cine a fost? Unde, aici?

A fost aici… tati. Era afară… l-am văzut pe geam şi… tot el fusese şi înainte, mi-era aşa dor de el mami, iartă-mă, te rog, îmi pare rău, aşa de rău. Îşi pune mâinile la ochi, lacrimile îi alunecă pe obrajii palizi în timp ce privirea mea întâlneşte încheietura ei zgâriată, sângele încremenit pe pielea ei albă, lumea mea se sfârşeşte, nu mai ştiu unde sunt, tot ce eram odată nu mai e aici, trebuie să opresc gândurile cumva, nu ştiu cum să fac, nu ştiu…

Cum te-ai lovit la mână? întreabă speranţa.

M-am zgâriat în geam, mami.

Era afară… l-am ţinut de mână… apoi m-a strâns, m-a strâns aşa tare, mami, mă durea, nu mai puteam, m-a rănit, nu ştiu… s-a oprit, m-am uitat la el, *era tati*, mami… era tati! Am căzut, nu ştiu, apoi erai tu aici… Ce am făcut, mami, ce am făcut??

Speranţa moare.

O strâng în braţe.

Sufletul meu e mort.

Se lipeşte de mine. Tremură.

O să fim bine, mami? O să fim bine? Eşti supărată, mami? Eşti supărată pe mine?

Fiecare şoaptă îmi strânge inima ca o mănuşă cu spini.

Mă ridic încet spre cer.

De undeva de sus privesc o femeie care strânge o fetiţă în braţe şi îi spune că e bine. Totul o să fie bine. Fetiţa tremură din ce în ce mai tare. Degetele femeii s-au albit la vârfuri. O înlănţuie cu disperare. Nu ştiu cât timp trece până ce fetiţa se opreşte din tremurat. Capul i se lasă pe spate, braţele îi cad moi lângă corp. Femeia îi şopteşte iar şi iar că va fi bine.

Totul va fi bine.

Publicată iniţial în colecţia de povestiri „Demonul şi ploaia"(2013) şi mai apoi în Revista de Suspans (2014), Instinct este prima mea povestire. Am scris-o pe cand Vlad, băiatul meu, avea câteva luni şi am pus în ea o parte din experienţele mele din acele zile. Poate şi de aceea este povestirea pe care o simt cel mai aproape de suflet.

Instinct

Atunci când băieţelul meu şi-a ridicat pentru prima oară ochii spre mine şi mi-a zâmbit, când privirea lui mi-a spus că mă cunoaşte, ei bine, abia atunci am simţit că nu am trăit degeaba.

Am fost atât de fericit în acea zi, ireal de fericit, ca şi cum totul ar fi fost doar o părere, un vis pierdut în alt vis. Andrei avea două luni şi până în acel moment refuzasem într-un fel inconştient să îl percep ca pe o fiinţă. Era mai mult o idee, un sentiment că acolo se găseşte băieţelul meu, că ar trebui să simt cea mai mare iubire, cel mai pur şi adânc sentiment trăit vreodată.

Stau culcat pe burtă şi mă gândesc la toate astea în timp ce în faţa mea, printre zăbrelele albe de lemn, un chip micuţ se leagănă nesigur, iar un zâmbet mare se lăţeşte spre urechiuşele clăpăuge. Buzele mele se îndepărtează şi îi zâmbesc înapoi, fără vreun efort conştient. Nu am de ce să mimez fericirea. Sunt fericit. Mă pierd în ochişorii aceia căprui, mă predau voit în faţa gângurelilor, mă strâmb şi râd la el, fac în general toate acele lucruri pe care le-am văzut de atâtea ori la televizor sau la alţi părinţi, fără să le înţeleg vreodată cu adevărat.

Până acum.

E dimineaţă, trecut de nouă, cred. Raluca e la bucătărie, se aude apa curgând, spală biberoanele probabil. Mă întorc pe o parte şi mă întind ca un motan, clipesc şi casc alene. Sunt odihnit, după atâtea zile mă simt în sfârşit odihnit. Am făcut bine că mi-am luat liber vinerea asta, am în faţă un weekend de trei zile, un weekend în care o să stau cu ei doi, o să îmi ţin pe burtă băieţelul, o să mă uit iar şi iar la el. Fără să obosesc, fără să mă plictisesc vreodată. Poate că o să fac dragoste cu soţia mea, îmi e atât de dor de ea, am nevoie de atingerea ei. O să ieşim la plimbare în parc, poate mergem şi la un restaurant. Chiar mi-e poftă de un chinezesc, n-am mai fost de nu ştiu când. Chestia e că atunci când ai un copil mic nu mai poţi să faci toate lucrurile pe care le făceai înainte. Nu că le-aş duce neapărat dorul, e mult mai frumos ce se întâmplă acum, pur şi simplu nu poţi să le ai pe toate. Uneori simt însă nevoia să mai gust şi din vechile plăceri, iar azi e o zi perfectă pentru asta.

Mă întorc iar pe burtă şi privesc printre gratii. Pe dată se înalţă o feţişoară numai zâmbet şi un chicotit luminează încăperea.

Aşa arată fericirea.

Numele ei este Andrei.

Clipoceala de la bucătărie se opreşte şi Raluca se sprijină de blatul chiuvetei. Braţele mele o cuprind, se lipesc de mâinile ei albe, degetele îi mângâie pielea catifelată, o sărut uşor pe ceafă şi ea se lipeşte de mine, buzele mele îi simt părul moale, părul ei frumos, blond nisipiu. Şi Andrei e bălai, habar n-am dacă o rămâne aşa, nici nu contează ce culoare o să aibă părul sau ochii, pentru mine e perfect oricum. Raluca se necăjeşte uneori că nu a moştenit ochii ei albaştri şi eu încerc să o conving că nu ştim încă sigur dacă rămâne cu ochii mei căprui. O spun pentru ea, nu cred cu adevărat ce susţin, albaştri, căprui sau verzi, nu are nici cea mai mică importanţă.

- Ce faci? îi şoptesc.

- Bine, susură ea, am terminat în sfârşit biberoanele, vreau să îi dau de mancare. Poţi să-mi dai tu, te rog, un măr şi-un morcov, vezi că sunt acolo jos, spune ea şi îmi arată nişte pungi lângă piciorul mesei. Mulţumesc, iubire, zice şi încearcă să zâmbească. Iartă-mă te rog, sunt varză, nu mai pot de oboseală, îmi vine să cad jos, simt doar că vreau să dorm.

- Da, mami, stai liniştită, zi-mi cum să te mai ajut. Ce să fac?

- Scoate-i şi tu scăunelul, îi pregătesc astea şi vin să i le dau.

Mă duc în cameră şi mă aplec spre un colţ de unde extrag, nu fără efort, scaunul în care stă Andrei când mănâncă. Când mă întorc cu braţele încărcate, Raluca e în pragul uşii şi mă priveşte.

- Hai, Hercule, n-ai mâncat de dimineaţă? spune şi se uită ştrengăreşte la braţele mele subţiri ca nişte surcele. Atâta poţi?

Am muşchii încordaţi de parcă ţin un bolovan de o tonă, nu un scăunel de câteva kilograme.

- Ha, ha! Dacă nu-ţi place, cheamă un culturist, vreun musculos dintr-ăla să-ţi ridice scaunul, mă strâmb eu.

- Da' mie îmi plac ăştia mai slăbănogi, aşa… ca matale, râde ea.

Te iubesc atât de mult.

Las scaunul şi mă îndrept de spate.

- Degeaba râzi, e destul de greu, să ştii…

- Da, da, face ea şi zâmbeşte iar. Are o sută de kile, ştiu. Băăăiii, îl ridic cu un deget dacă vreau!

- Lasă vrăjeala, ţi-ai făcut treaba cu mine şi acum...

- Eh, poate că o să mai am treabă cu tine mai încolo, şopteşte ea şi zâmbeşte în felul acela care mă face să o vreau lipită de mine, să îi simt degetele subţiri pe piele, să îi simt limba în ureche...

- Hei, hei! îşi ridică mâna când fac un pas spre ea. Linişteşte-te domnu', n-avem timp de asta acum. Mai încolo..., zâmbeşte iar, mai vedem.

- Băi, nene, protestez eu anemic, asta e… ăăă… asta nu e corect.

- Da, bine, fă o plângere la administraţie. Hai mai repede, că acum începe ăsta micu' un concert! Şi aşa mă mir că stă cuminte, a mâncat pe la patru jumate', deja a trecut ora lui. Pregăteşte-l şi tu, că termin şi vin.

Mă întorc spre pătuţ şi mâinile mele cuprind o faptură mică şi grăsună, cu părul blond roşcat şi ochii mari, cu guriţa larg deschisă în cel mai frumos şi curat zâmbet pe care îl voi vedea vreodată.

Puiul meu. Puiul meu mic. Puiul meu frumos.

Mă aplec spre el.

- Ce face iubirea mea? Mâncăm da, te ia tati şi mâncăm ceva bun cu mami, da iubirea mea? Frumuseţea lui tati, dragostea mea!

Sufletul meu.

Îşi întinde mânuţele şi îmi apucă ochelarii. *La naiba, iar m-a prins.* Îmi aplec capul şi sper să îl păcălesc, dar simt că n-are nici un chef să le dea drumul. Hai, dragu' lu' tata, vrei să-i strici ochelarii lui tati? Ştii că tati nu vede fără ei. Hai, păpuşica lui tati, te rog, dă drumu', te roagă tati. Până la urmă trebuie să îi las ochelarii în pumnişorii strânşi şi să îl gâdil uşor. Le dă drumul într-o chirăială maximă. Gângureala se ridică, umple camera, pereţii se luminează şi soarele îmi pătrunde în suflet.

Mă simt atât de uşor.

Peste jumătate de oră se foieşte iar în pătuţ. De vreo lună vrea să stea numai pe burtă, să ne privească printre gratii, să vadă el tot ce se întâmplă.

Peste zece zile face şapte luni.

Raluca e iar la bucătărie. Mă duc după ea şi vreau să o cuprind din nou în braţe. Îşi pleacă fruntea şi oftează. Vrei să dormi? îi şoptesc. Nu răspunde. Dacă vrei, ies eu cu ăsta micu' şi tu te bagi la somn. Ce zici?

- Da, murmură ea, asta ar fi aşa bine. Dar nu te superi să ieşi doar tu cu el?

- Nu, mami, cum să mă supăr? Glumeşti? Iau piticu' şi ies cu el, doar noi doi, las' că vede el militărie, frate! Îl învăţ eu cum trebuie să asculte de taică-su, îl pun la treabă!

- Da, da, râde ea încetişor, ce tip periculos. Ştiam eu, când te-am luat, că e mai mult de capul tău decât se vede...

- Ha, ha, nostim, ce să zic... Vrei să zici, când te-am luat eu pe tine, madam...

Căruciorul lui Andrei e mare şi roşu. Şi greu ca naiba. Am mare noroc că locuim la parter şi nu trebuie să îl cobor decât câteva trepte spre holul blocului şi iar câteva la ieşire. În momente din astea îmi doresc să fiu un malac dintr-ăla ca-n filme, un munte de om şi nu un slăbănog cu ochelari. Cel puţin sunt consecvent, n-am fost o clipă gras în treizeci şi doi de ani. Poate când m-oi fi născut să fi fost vreun dolofan, în rest… În fine, nu contează, până la urmă biruiesc treptele şi las căruţul jos, răsuflu greu, braţele mă dor, spatele la fel. Andrei priveşte cerul cenuşiu cu ochii mari, o pală de vânt îi gâdilă nasul şi se strâmbă nemulţumit. Mă pufneşte râsul şi îl mângâi pe burtică. Nu e frig, doar mai bate vântul, pentru octombrie e chiar cald, dar maică-sa l-a încotoşmănat de zici că e cosmonaut.

Mă îndrept şi îmi aranjez borseta.

- Hai, tati! Să mergem să vedem lumea!

Chiar dacă e cât un camion, căruţul ăsta e super şmecher. În timp ce îl manevrez cu iscusinţă printre băltoace şi rahaţi de câini mă gândesc că se simte ca şi cum aş conduce un Bentley al cărucioarelor. E mare, se dirijează uşor, are suspensii super fine, ce să mai… Un clasic.

Traversez bulevardul pustiu şi o iau printre blocuri, mă afund în inima pădurii de betoane şi merg agale spre un loc liniştit unde să ne odihnim, să avem un moment al nostru.

Mi-a plăcut părculeţul de când l-am văzut prima dată, acum vreo lună. Micuţ, cu multă verdeaţă, o oază de linişte în mijlocul blocurilor de patru etaje ce îl înconjoară din depărtare. Cumva, locul a scăpat de sentimentul de sufocare de care suferă genul ăsta de spaţii verzi în Bucureşti. De fapt, e un scuar mai mare, cu câteva bănci străjuite de boscheţii înalţi ce delimitează locul, pun o pavăză între linişte şi oraş şi îl fac să semene cu o dumbravă, undeva pe lângă un sat de munte.

Prima oară când l-am văzut eram cu Raluca, ieşisem de la film şi mergeam să îl luăm pe Andrei de la mama ei.

A fost dragoste la prima vedere.

Mă gândesc la toate astea în timp ce împing căruţul spre intrare. Reuşesc să evit în ultima clipă o seringă aruncată pe jos, mormăi printre dinţi un "futu-vă-n gură de drogaţi!" şi cârmesc corabia către o băncuţă din mijlocul scuarului. Mă aşez şi trag căruţul lângă mine.

Andrei a adormit.

Dragul meu.

Doarme aşa liniştit.

Privesc către chipul senin şi mă simt calm, eliberat de orice grijă. Mă gândesc la Raluca – înainte să ies pe uşă s-a apropiat de mine, m-a sărutat pe obraz şi mi-a şoptit – *Te aştept înapoi lângă mine, iubirea mea.*

La şapte ani de când ne-am întâlnit, ea încă îmi spune *iubirea mea*.

Era tunsă scurt, franţuzeşte. Minionă. Zâmbea frumos, era atât de frumoasă. *Este* atât de frumoasă.

Iubirea mea.

După sarcină s-a rotunjit un pic. Norocul meu – aveam mai mult de iubit.

Ea îşi făcea griji că nu o să mă mai uit la ea. Am făcut tot ce am putut ca să îi risipesc îndoielile.

La început m-am întrebat de ce a rămas cu mine, de ce m-a ales. De ce eu?

Eram şi atunci tot un tip slăbuţ, cu ochelari şi freză de poet. Nicidecum tipul dur care cucereşte femeile. Timid peste măsură, cu privirea veşnic plecată în preajma unei femei frumoase. Nici o fată draguţă nu mă băga în seamă, nici nu existam.

Mi-a trebuit mult curaj să o invit în oraş.

Ne-am cunoscut pe internet. În faţa monitorului am strâns din dinţi şi degetele crispate au formulat o invitaţie şovăielnică. Şi ea a spus da.

I-am oferit ce am mai bun. Fac asta în fiecare zi sau cel puţin încerc.

În timp, le-am avut pe ale noastre, unele chiar nasoale. Certuri urâte, fricile clasice. Le-am depăşit. Am rămas împreună. Nu ştiu ce aş fi fără ei doi. Simpla idee mă face să mă sufoc. Când s-a născut Andrei am avut o perioadă stranie – îmi închipuiam că îl scap pe jos, că mă împiedic şi îmi cade din braţe, tot felul de idei cretine care îmi dădeau o stare de leşin. Aş muri dacă i s-ar întâmpla ceva băieţelului meu.

În minte îmi vin toate lucrurile pe care nu le avem.

O maşină. Mai multe camere. Mai mulţi bani.

Trebuie să plecăm din garsoniera asta. Andrei o să crească. Va avea nevoie de camera lui.

Câteodată îmi e atât de frică de viitor. Dar n-am de ales, trebuie să am încredere, împreună o să reuşim.

Familia mea. Dragii mei.

O să am grijă de voi.

Tati o să aibă grijă de tine.

Dragul meu.

Nu avem de toate, dar avem totul.

Îmi las capul pe spate şi privesc cerul. E atât de întunecat. Sper doar să nu plouă. Liniştea îmi înfundă urechile. Nimeni nu trece pe stradă, nici o maşină nu tulbură tăcerea.

Mă gandesc la Raluca – am citit pe net mai demult o chestie cum că dragostea începe să moară imediat după ce te căsătoreşti – un clişeu. Sunt înconjurat de atâtea clişee, îmi e uneori atât de greu să mă îndepărtez de ele. Pentru liniştea mea trebuie să o fac, să descopăr singur adevărul, nu să îl urmez pe al altora.

Desluşesc cu coada ochiului siluetele şi îmi întorc capul. Printre crengi şi frunze văd doi bărbaţi care se apropie agale de parc. Unul dintre ei e negricios, mic de înălţime şi bine făcut. Are un trening larg pe el şi tenişi albi în picioare. În mână strânge o pungă de hârtie. O fi vreo sticlă în ea? Scuipă într-o parte şi se uită spre mine. Îmi cobor fruntea pentru o clipă, apoi îmi întorc privirea către prietenul lui. E înalt şi gras, de sub căciula îndesată pe urechi ţâşnesc smocuri roşcate. Merge cu mâinile înfipte în buzunarele unor blugi rupţi.

Mă uit spre Andrei. Doarme în continuare.

Nu îmi place cum arată ăştia doi. Sper să ocolească parcul. N-am chef de nişte haidamaci care să se hăhăie pe lângă mine şi să-l trezească pe ăsta micu'.

Păşesc pe trotuarul din faţa mea, capetele li se întrezăresc săltând printre frunze, mă fac că nu îi observ şi mă aplec iar spre căruţ.

E atât de linişte. Prea linişte. Brusc, îmi doresc să fie lume în jur. Multă lume. Mă simt vulnerabil, un fior mă cuprinde şi mă scutur de parcă mi-ar fi frig.

Cei doi depăşesc cealaltă intrare şi se îndepărtează. Închid ochii şi răsuflu uşurat. Îmi aminteau de bătăuşii din clasele mai mari, huidume în faţa cărora stăteam drept în timp ce îmi căpătam porţia de umilinţă. Au trecut atâţia ani de atunci, dar câteodată, atunci când văd nişte băieţi dintr-ăştia, îmi pare că nimic nu s-a schimbat, că am rămas acelaşi tip jigărit, prada perfectă pentru unii ca ei. Singura diferenţă e că am treizeci şi doi de ani şi de multe ori posibilii torţionari sunt mai mici decât mine. Şi atât. Uneori e frustrant.

- Ce faci, frate, aici?

Tresar şi mă trezesc din visare. În faţa mea sunt cei doi de mai devreme. Au pe la douăzeci şi ceva de ani, piticul stă cu mainile în buzunare şi mă priveşte fix, în timp ce ochii roşcatului dau roată peste capul meu. Seamănă cu un uliu. *Veghează să nu mai fie nimeni în jur?*

Au figuri de prădători.

Chipuri rele.

Încerc să-mi revin.

- Bine, ce să fac, am ieşit cu bebele, spun şi arăt inutil spre cărucior. Zâmbetul îmi e strâmb, vocea tremurată.

- Nu, frate, n-ai înţeles! zice obraznic piticul şi se aşază lângă mine pe bancă. Te-am întrebat ce faci aici, în parcul nostru. Ce cauţi aici?

Inima îmi bubuie în piept, tâmplele îmi ard. *Ce dracu' vor şi ăştia?*

Întind involuntar mâna spre cărucior şi îl trag uşor spre mine. Trebuie să mă liniştesc. *Ce vor?!*

- Nu înţeleg, ţi-am spus că am ieşit la plimbare, îi răspund cât de calm pot.

Ridică o sprânceană.

- Băi, frate, eşti bătut în cap sau ce-ai?! Ce PULA mea cauţi în parcul nostru?

Ăsta vrea bani.

Cu coada ochiului văd cum huiduma roşcată face un pas spre cărucior. Miroase urât, a transpiraţie şi stătut. A canal.

- Băi, nene, nu'nţelegi că am ieşit cu copilul? Ce vreţi? Ce vrei?

- Ooo, are şi voce… I-auzi-l mă p'ăsta. E şmecher, se răsteşte la noi schilodu' dracu'!

Îl privesc ţintă.

Ce să fac?

Mi-e frică.

- Vă rog, nu mă răstesc la voi, vreau doar să stau liniştit, nu vezi că sunt cu copilul…

- Taci! Taci'n pula mea, şopteşte el şi un nod mi se pune în gât. Băi, fraiere, te omorâm aici, înţelegi? Mă piş pe copilu' tău, mă doare'n pulă că eşti cu copilu'. Ce pula mea crezi? Mă doare'n pulă, mă! Îţi fut un picior'n căruţ de ţi-l zbor'n stradă să ţi-l calce maşina! Ai auzit, mă' pulică?

Vârtejul din piept mi se răspândeşte în corp, îmi cuprinde genunchii, îmi atârnă măinile lângă trunchi şi îmi face capul să se bâţâie.

Tremur.

Piticul se uită urât pe mine în continuare.

- Ce-ai în borseta aia? Dă-o'n pula mea încoa'!

Fără să vreau îmi pun mâinile protector deasupra gentuţei.

- Băi, n-auzi?! repetă el cu ură. Dă'o'n pula mea!

Ură? De ce ură? De ce? Nu se întamplă asta, nu se poate, nu acum. Nu cu el aici.

Gândul mă umple de revoltă. *Jegoşi nenorociţi! Sunt un tată care a ieşit cu copilul lui şi ei… cum se poate?! Cum?!*

Îmi vine să urlu, dar gâtul îmi e uscat.

- Te rog frumos, îngaim sfârşit, lasa-mă'n pace. Plecaţi şi lăsaţi-mă. Vreau doar să stau liniştit… să fiu liniştit, nu vreau altceva, îmi pare rău, n-am ştiut că e parcul vostru… plecăm acum, dacă vreţi voi. Te rog! Lasa-mă…

- Păi ce pula mea vrei până la urmă - stai sau te cari? Hotărăşte-te ce faci, rânjeşte el.

În faţa ochilor îmi dansează toate umilinţele din şcoală. Mă simt sleit.

- Vreau să plec, şoptesc.

- Dă geanta'ncoa şi cară-te!

Mă uit în jos.

- Bine, da' stai să-mi iau actele şi ti-o dau. Şi telefonul…

Imaginea mi se clatină şi o arsură îmi înfierează obrazul. Instinctiv îmi pipăi falca cu limba. Piticul se ridică în picioare.

- Băi, căcatule, futu-ţi morţii mă-tii ţie şi lu'copilu tău… tu faci mişto de noi, băga-mi-aş pula'n mă-ta?!

Sângele îmi inundă obrajii.

- Ce faci, negociezi, hă? Băi, frate… ia ia-i mă un pic la plimbare plodu', că nu ne înţelegem cu muie ăsta!

Umflatul pune mâna pe mânerul căruciorului.

Există trei tipuri de vulcani – activi, inactivi sau adormiţi.

Cu cât lava e mai densă, iar cantităţile de gaze mai mari, cu atât vulcanul va erupe mai violent.

Există două feluri în care un vulcan erupe – silenţios sau exploziv.

Din străfunduri furia urcă, îmi umflă pieptul, îmi încleştează dinţii şi întunecă orizontul. Ura erupe prin toţi porii şi într-o clipă dinţii mei se încleştează în beregata grasului, care dă drumul mânerului şi se clatină în timp ce colţii mei sfâşie ceva ce pare a fi o piele jegoasă, sfârtecă bucăţi de carne roşie şi rup vene.

Sângele îmi ţâşneşte spre ochi, iar eu cobor pleoapele şi continui să devorez ce a rămas din gâtul unui torţionar ratat. Lichidul mă îneacă şi îmi descleştez gura, mă îndepărtez un pas de colosul roşcat, mă şterg cu dosul palmei şi îl privesc cum îşi duce mâinile spre porţiunea hărtănită de sub falcă, încearcă să-şi împingă carnea înapoi, se uită la mine cu ochi apoşi, se clatină şi se prăbuşeşte în genunchi.

Împing încet căruţul în spatele meu şi mă întorc spre prietenul lui. Totul a durat doar o clipă.

Sunt un tigru care îşi apără puiul.

Piticul, care a rămas ţintuit locului în tot acest timp, se dezmeticeşte şi bagă mâna în buzunar.

- Ce pula mea… te omor, băi nebunule!

Umflatul horcăie în timp ce îşi mai ţine doar o mână în dreptul gâtului, iar cu cealaltă se sprijină de pământ. Încearcă să vorbească, dar se îneacă şi gâlgâie ceva neinteligibil.

Lama luceşte o clipă înainte să îmi pătrundă în abdomen, în partea stângă, sub inimă. E curios, ar trebui să mă doară, dar tot ce simt este o furie îngheţată ce îmi pulsează în piept.

Te omor, aud o şoaptă. *Apoi îţi iau şi copilu'…*

Atunci când un vulcan erupe nu există scăpare dacă i te împotriveşti.

Poţi doar să fugi.

Atât.

Cad pe spate cu el peste mine, simt cum lama iese şi îmi cobor mâna spre rană, mângâi încet locul, îmi mânjesc degetele cu sângele meu lipicios şi privesc cerul. E tot plumburiu.

Oare Andrei mai doarme?

Puiul meu, îmi e atât de dor de tine, de zâmbetul tău.

Braţul ucigaşului se înalţă şi cuţitul coboară spre pieptul meu.

Ridic braţul şi prind lama. Din palma strânsă se scurg picături de sânge, îmi cad pe frunte, îmi intră în ochi, îmi umezesc buzele.

Simt o apăsare şi braţul mi se încordează în timp ce metalul se chinuie să îmi pătrundă în piept. Demonul gâfâie şi se apasă cu ambele mâini pe cuţit. Îmi prind şi eu încheietura cu cealaltă mână şi împing în sus.

Se încordează şi figura lui dansează din ce în ce mai aproape. Răsuflarea fetidă, ochii tulburi, colţii băloşi.

Apăsarea îmi striveşte plămânii, braţele îmi sunt grele, mă cufund într-o groapă cu noroi, mâzga îmi intră în gură, şuier şi mă sufoc, stropii de sudoare îmi ard ochii, pleoapele se pleacă, întunericul îmi încolăceşte degete cleioase pe piept şi mă atrage încet în el.

Linişte.

Mai ţii minte când ne-am întâlnit prima oară?

Ochii albaştri ai soţiei mele mă privesc muţi.

Te iubesc.

Lumină.

Braţul îmi zvâcneşte într-o parte şi cuţitul zboară pe pietrişul alb, pictând dâre de sânge în jur.

Ucigaşul meu îşi întoarce privirea spre cuţit în tăcere. Apoi se uită la mine.

Pentru prima oară îi citesc frica în ochi.

Mâini pătate de sânge se înalţă şi îi cuprind beregata. Horcăie şi mă loveşte în stomac, în timp ce degetele mele i se încleştează din ce în ce mai strâns în jurul gâtului, iar răsuflarea îi devine din ce în ce mai apăsată, braţele se agită dezarticulat şi pumnii lui mă ating din ce în ce mai anemic.

Apoi se opreşte şi mă priveşte cu ochi sticloşi, o pâclă albicioasă îi acoperă pupilele şi hârâiala încetează. Îl împing şi cade într-o rână, cu braţele lipite de corp.

Mă ridic în genunchi.

Mă prind cu mâinile de bancă şi mă trag în sus. Căruţul roşu îmi dansează în faţa ochilor.

Privesc înăuntru.

Încă doarme.

O poveste nespusă este un copil care nu s-a născut. Povestirile mele sunt copiii mei. Îmi place uneori să îmi imaginez că Un poem e o fată blondă cu părul lung, o fată frumoasă ca o poveste, o fată care stă pe o bancă dintr-un parc şi zâmbeşte lumii din jur.

Un poem

Mi-am dorit dintotdeauna să pot scrie poezie. Poemele au o eleganţă aparte, nu credeţi? O muzicalitate pe care proza nu o poate atinge. Eu, cel puţin, nu reuşesc să o fac, nici cu povestirile, nici cu romanele mele. Adevărul este nu sunt un cititor de poezie decent. Ce tot spun? Nu sunt nici măcar unul mediocru. Cum aş putea să scriu atunci ceva ce nu pot citi? Cu toate acestea simt că proza nu mă mai ajută; din ce în ce mai multe lucruri rămân în mine, din ce în ce mai multe emoţii rămân nespuse, iar eu mă sufoc. În timp, nevoia nesatisfăcută s-a transformat în frustrare, apoi frustrarea a devenit rană, o rană deschisă care se lărgeşte pe zi ce trece, pulsează şi viaţa mi se scurge, puţin câte puţin.

A fost o vreme în care scrisul mă ajuta, mă liniştea, îmi alunga singurătatea. Eram tânăr şi ar fi trebuit să fiu plin de viaţă, dar eu mă simţeam bătrân. Eram obosit tot timpul, dimineaţa mă trezeam fără chef, iar simpla idee că trebuie să mă dau jos din pat şi să mă duc la muncă, şi doar gândul că între pat şi birou aveam de îndeplinit tot soiul de mici activităţi - cum fi mâncatul, spălatul sau îmbrăcatul, era de ajuns pentru a mă vlăgui de tot. Aveam, totuşi, o scuză pentru starea mea vegetativă, cea mai banală dintre toate - suferеam din dragoste, mai precis din lipsa ei. Cât de ridicolă poate părea această suferinţă privită din afară de către un observator indiferent, căci nu avea rost să mă amăgesc - nimănui nu-i păsa cu adevărat de durerea mea, pentru simplul fapt că nu îi aparţinea şi e un lucru ştiut că suferinţa cea mai mare e doar un punct de vedere care depinde, nu-i aşa, de cel care o trăieşte. Cu alte cuvinte, dacă nu e a ta, suferinţa nu există cu adevărat pentru tine. Mânat de aceste trăiri profunde şi simţind nevoia de a îmi exprima imensa dezamăgire faţă de nepăsarea lumii din jur, căutându-i atenţia şi, de ce nu, mila şi poate chiar înţelegerea, m-am apucat să scriu. Fiind plin de suferinţă am scris la greu vreun an povestiri, multe povestiri, toate de dragoste, şi un roman, tot de dragoste, bineînţeles. La început eram euforic, simţeam, ba nu, *ştiam* că în acele clipe se nasc din mine mici capodopere, iar romanul este cu adevărat extraordinar, o carte creată dintr-o suferinţă pură. Bine, adevăratul motiv pentru care mă luasem cu scrisul era că încercam cumva să o fac să se întoarcă la mine pe singura femeie pe care o iubisem vreodată, o raţiune pe cât de naivă, pe atât de prostească, e adevărat, dar eram îndrăgostit, ce mai conta? Şi, la urma urmei, vă conjur să-mi indicaţi un îndrăgostit cu capul pe umeri, iar eu vă voi arăta un mincinos şi un farseur. Un cabotin. În fine, nu are rost să mă aprind - după vreo zece povestiri şi un roman, care, privite la rece, erau de un patetism ce ar fi ucis orice poveste, mi-am dat seama că nu cea care mă părăsise era vinovată pentru depresiile mele, ci simplul fapt că nu ştiam să mă exprim, o calitate de altfel prezentă la destule persoane din jurul meu, mai ales la cele cu obrazul ceva mai gros, ale căror păreri şi idei mă fascinau, nu atât prin mesajul lor, ci mai ales prin elocvenţa cu care erau prezentate unele dintre ele, o calitate pe care eu nu o puteam atinge, oricât m-aş fi străduit.

Acum, dumneavoastră, dragii mei cititori înzestraţi cu o putere de înţelegere mult peste medie îmi veţi ierta alintul, dându-vă seama că e doar felul meu de a face haz de necaz. Apelez la bunăvoinţa dumneavoastră, pentru că, nu-i aşa, cunoaşteţi prea bine că omul cel mai vesel este, de fapt, cel mai trist şi, în altă ordine de idei, cel care scrie despre demoni o face (doar) pentru a îi ţine departe de el.

Poate vă gândiţi că femei se găsesc pe toate drumurile şi că văicăreala mea ar trebui să rămână ascunsă undeva departe de ochii indiscreţi ai lumii. Aşa este – peste tot vezi femei frumoase, delicate, atrăgătoare, doamne şi domnişoare dichisite, unele disponibile, altele mai puţin doritoare să se bucure compania altor bărbaţi sau, de ce nu, altor domniţe. Sunt de acord şi cu faptul că oamenii ar trebui să se plângă cât mai puţin cu putinţă, cert fiind că multe dintre suferinţele lor sunt închipuite şi că puşi în faţa unor încercări reale aceiaşi oameni ar recunoaşte pe dată că aşa zisele dureri din urmă sunt apă de ploaie.

Fac o pauză pentru a-mi cere iertare pentru toată mascarada de mai sus. Ca să fiu cinstit simt nevoia să vorbesc cu cineva care să mă asculte fără să mă întrerupă şi nu pot face asta decât scriind. Am minţit, oarecum. La început, pentru a supravieţui, aveam nevoie să-mi imaginez că sufăr din dragoste, că trăiesc un soi de poveste romantică, aceea a scriitorului părăsit de iubită, într-un fel aşa şi era, dar în alt fel nu era deloc aşa; acum însă simt că realitatea m-a prins din urmă şi adevărul este că am obosit şi sunt foarte singur. Uneori visez o femeie, alteori o fetiţă, câteodată, mai rar, le visez pe amândouă. Chipul femeii îmi e prea bine cunoscut, al fetiţei nu reuşesc să-l văd niciodată, dar ştiu că e o fetiţă, pur şi simplu ştiu. În vis întotdeauna ştiu. Dar iată că am vorbit prea mult şi mă simt prea ostenit pentru a mai continua. Mă duc să mă întind în pat, să dorm şi poate să le visez. O seară liniştită vă doresc, mult prea răbdători cititori.

*

Oh, ce bucurie! Am scris câteva rânduri din primul meu poem şi cred, sper, cel puţin, că sunt destul de bune. La naiba, acum că vorbesc despre ele, mă bate deodată gândul că or fi chiar proaste, o idee care mă amărăşte peste poate şi pe care o alung ca pe o viperă şi mă simt iar bine. Apoi vipera sâsâie din nou şi îmi vine să-mi iau câmpii. Am nevoie de aer, simt că mă sufoc, trebuie să ies puţin, să văd altă lume, să aud şi alte voci decât cele din capul meu.

Era soare şi cald şi parcul era înţesat de lume, mulţi copii, râsete. M-am aşezat pe o bancă la marginea unui loc de joacă şi m-am uitat la copiii care aleargau, ţipau, se jucau. Am închis ochii, le-am ascultat glasurile şi, încetul cu încetul, m-am liniştit, am început să picotesc chiar, învăluit într-o căldură plăcută, vag cunoscută de undeva din trecut.

Nu ştiu cât timp trecuse, poate zece minute, poate o oră, cred că adormisem de-a binelea, când am auzit glasul fetiţei. Am tresărit, speriat, şi am privit bezmetic în jur. Nimic nu părea să se fi schimbat - copiii alergau şi chiuiau, urmăriţi de părinţi, unii dintre ei, cel puţin, era în continuare cald şi bine. M-am uitat spre cer - nici urmă de nor. Apoi, când mi-am plecat privirea, am văzut o fetiţă blondă, cu ochii albaştri, nu cred să fi avut mai mult de trei ani, cu o feţişoară ca de păpuşă. Stătea la câţiva metri în faţa mea şi mă privea. Era ceva familiar în ochii ei şi mă simţeam ca şi când aş fi ştiut cine e, fără ca figura ei să-mi pară cunoscută, o senzaţie ciudată, liniştitoare totuşi. Am vrut s-o întreb ce face, însă ceva m-a oprit şi am continuat să ne privim în tăcere. Era foarte serioasă şi mi-a venit să râd, dar m-am abţinut şi doar i-am făcut cu ochiul. Mi s-a părut că, pentru o clipă, a zâmbit, sau poate s-a strâmbat, cine ştie, după care s-a întors şi a plecat. Probabil că nu mă mai găsea interesant sau o fi speriat-o mutra mea dubioasă. Am urmărit-o vreme de câteva minute, încercând să-i reperez părinţii, dar, ciudat, părea singură, fără a fi rătăcită însă, o idee fără sens, bineînţeles, care mi-a creat totuşi o senzaţie stranie, de gol în stomac sau de pierdere, poate, nu ştiu. Se tot foia de colo-colo, fără să vorbească cu nimeni. Apoi a dispărut. O pierdusem din ochi o clipă, doi bărbaţi stăteau de vorbă pe banca de lângă, iar glasul mai gros al unuia dintre ei mi-a distras atenţia. L-am privit involuntar şi când m-am uitat iar după fetiţă nu mai era. M-am ridicat de pe bancă şi am căutat-o, întrebând chiar şi câţiva părinţi dacă văzuseră unde s-a dus fetiţa blondă. Unii au dat din umeri, alţii m-au privit ciudat, nici unii nu ştiau însă despre cine

vorbesc. După o vreme m-am lăsat păgubaş şi am plecat acasă. Probabil că părăsise locul de joacă împreună cu părinţii ei, fără ca eu să-i văd. Asta era singura explicaţie, îmi tot repetam, fără să reuşesc să îndepărtez acel sentiment ciudat că o cunoşteam de mai demult.

*

Am reuşit cu greu să adorm, mă tot gândeam că ar fi trebuit să chem un poliţist şi să-i spun de fetiţă, dar, pe de altă parte, se părea că nimeni altcineva nu o văzuse şi poate că de fapt mă ţicneam, devenind şi eu un soi de poet nebun, sau doar nebun, că nu mă puteam numi poet după câteva versuri, şi alea de o calitate îndoielnică. Când în cele din urmă am aţipit, am visat un pat de spital şi nişte asistente fără chip. M-am trezit speriat şi nu am mai adormit la loc.

*

A doua zi m-am întors în parc, la locul de joacă. Am stat pe bancă vreo două ore, dar fetiţa nu a apărut. M-am dus acasă şi am încercat să-mi continui poemul, însă n-aveam chef de scris, n-aveam chef de nimic, simţeam doar o nevoie copleşitoare să plâng, aşa că am plâns. Marele poet a plâns. Ce tâmpenie! Un clişeu penibil.

M-am trezit în mijlocul nopţii şi am scris câteva versuri. Sunt bune, de data asta nu mai am vreo îndoială, şi mă simt fericit. O visasem iar pe fetiţă şi pentru prima oară i-am văzut chipul. Îmi zâmbea şi m-am umplut deodată de o stare de bine, aşa cum nu mai simţisem de multă vreme. M-am trezit râzând şi am scris rândurile dintr-o suflare. Poemul meu e de abia la început, dar cred, am nevoie să cred asta, creşte frumos. Am dormit neîntors până dimineaţă.

*

Sâmbătă, la micul dejun am mâncat ouă ochiuri cu şuncă şi pâine prăjită şi am băut o cafea mare cu lapte. Apoi am cerut şi un fresh de portocale. Mă simţeam odihnit, fără griji. Mă simţeam iar tânăr. Lângă masa mea stăteau două fete drăguţe şi le-am zâmbit. M-au ignorat, dar asta nu mi-a stricat buna dispoziţie, dimpotrivă, mi-a venit să râd şi să le scot limba, dar m-am abţinut. După ce am terminat m-am dus iar în parc şi m-am plimbat o vreme pe aleile tăcute. Era o vreme mohorâtă, trăgea să plouă, dar eu mă simţeam bine. Dintotdeauna mi-a plăcut mai mult o zi ploioasă decât una însorită. După o vreme m-am trezit iar la locul de joacă. Era pustiu. M-am aşezat pe o bancă, cred că era aceeaşi de data trecută, nu sunt sigur, şi am stat aşa, privind cerul plumburiu. Un vânt blând îmi mângâia când şi când obrajii şi îmi venea din nou să moţăi.

Am închis ochii şi am văzut iar patul de spital, cearşaful de un alb imaculat, ca şi când nimeni n-ar fi dormit sau murit vreodată pe acel pat. Un gând ridicol mi-a trecut prin minte, şi anume că acel pat frumos făcut reprezenta cumva continuitatea vieţii şi ideea asta m-a întristat dincolo de orice logică, pentru că, vedeţi dumneavoastră, eu nu pot merge mai departe, am rămas la momentul de dinaintea albului imaculat, la mâna ei în mâna mea, degetele ei strângându-le pe ale mele, privirea ei pierzându-se dintr-a mea, strânsoarea slăbind. Apoi, un cearşaf alb aruncat obscen peste trecut.

- Bună!

Am tresărit, deschizând ochii. În faţa mea, la câţiva metri, o fetiţă de vreo cinci-şase ani mă privea zâmbind.

- Bună! i-am zis. Ce faci?

Nu a răspuns. Continua să zâmbească şi m-am simţit oarecum jenat de felul insistent în care mă privea, mai mult, am simţit chiar nevoia de a o pune la punct, o senzaţie uşor agresivă

care m-a mirat – nu obişnuiam să fiu agresiv în prezenţa unui copil, dar ceva mă agasa, nu ştiu, poate atitudinea ei, felul familiar în care mă privea, prea familiar din punctul meu de vedere (dar eu pot fi uneori un tip scorţos, chiar idiot în privinţa asta), în fine, cert e că fetiţa asta mă cam irita fără să-mi dau seama de ce.

- Unde sunt părinţii tăi? am întrebat-o după o clipă de tăcere.

- Părinţii mei? mi-a răspuns, chicotind.

- Da, părinţii tăi! am zis, nervos. Unde e mama ta? Tatăl tău? Te-au lăsat singură în parc?

- Nu, nu, a răspuns ea, brusc serioasă. Nu sunt singură.

Apoi zâmbetul i-a revenit.

- Dar tu cu cine eşti?

- Poftim?

- Tu ai venit singur? Mai eşti cu cineva?

- Da, sunt singur, nu vezi?

- Eşti sigur? m-a întrebat, zâmbind în continuare.

Am vrut să-i dau un răspuns acru, dar m-am abţinut. Era, la urma urmei, doar un copil, chiar dacă ceva mai obraznic.

- Da, sunt sigur. Tu cu cine eşti?

- Cum, cu cine? Cu tine! a răspuns şi a râs, dându-se un pas în spate şi am simţit cum mă cuprinde o ameţeală ciudată, o stare de slăbiciune extremă, ca şi când n-aş fi mâncat de multă vreme. Inima îmi bubuia în piept. Fără să spună o vorbă, fetiţa m-a mai privit o dată, înainte să se întoarcă, şi în acea clipă ochii ei mi s-au părut familiari într-un fel straniu, ca şi când o cunoşteam de undeva, apoi mi-am dat seama că mai văzusem ochii aceia albaştri acum câteva zile, după care vârtejul din capul meu a răbufnit şi imaginea fetei şi cerul s-au amestecat şi totul s-a întunecat.

Când mi-am revenit, eram singur pe bancă. Ameţeala îmi trecuse.

Seara, înainte să mă culc, m-a cuprins brusc nevoia de a scrie şi am mai scris câteva versuri. După ce am terminat, m-am simţit împăcat, liniştit.

*

Pesemne că vă întrebaţi, pe bună dreptate, de ce îi tot dau înainte cu poemul ăsta de care tot vorbesc vrute şi nevrute, în loc să vi-l arăt. Sunt sigur că unele persoane mai cârcotaşe dintre dumneavoastră deja şi-au făcut o idee, mai mult, au dat un verdict, şi anume acela că poemul meu este prost. Posibil să aibă dreptate, nu spun nu. Ceea ce nu trebuie domniile voastre să uite este simplul fapt că acest poem, reuşit sau nu, este parte din mine şi doar eu pot hotărî soarta lui, pentru că da, din momentul în care îl voi fi scos în faţa lumii, expunându-l privirilor curioase, sau mai degrabă sfidătoare şi gata de judecată ale oamenilor, ei bine, din acea clipă poemul nu va mai fi doar al meu, ci şi al celorlalţi privitori. Eu sunt o persoană egoistă, la fel ca dumneavoastră, de altfel, şi nu îmi e ruşine câtuşi de puţin să recunosc asta, îngăduiţi-mi prin urmare să mă mai folosesc o perioadă de scuza aceasta şi să nu vă arăt ce se găseşte mai intim în mine.

Poate că îl scriu pentru că sunt singur şi nu mai pot păstra apăsarea singurătăţii în mine. Nu cred că poemul ăsta sau oricare altul, oricât de frumos, ar putea să întoarcă viaţa la mine, ar fi stupid, o nebunie, să cred aşa ceva. Da, ştiu, mă contrazic singur. Mare scofală. Dumneavoastră nu o faceţi tot timpul? Pur şi simplu nu mă pot opri. Trebuie să-mi termin poemul şi să merg mai departe.

*

N-am mai scris de câteva zile şi nici nu m-am dus în parc. N-am chef de nimic, trec de la o autoironie ieftină la un tragism infantil într-o clipă, totul pare o glumă cinică, în clipa următoare devin patetic şi tot aşa la nesfârşit. Îmi vine să râd şi să mă dau cu capul de pereţi în acelaşi timp.

Am încercat să scriu iar proză, dar nu îmi venea în cap decât o poveste despre un bărbat care îşi pierde soţia şi copilul nenăscut. Ea moare într-un spital sordid, în fine, bărbatul o priveşte cum se stinge şi viaţa lui se termină. Femeia era însărcinată, mă rog, urmau să aibă o fetiţă, ce să mai vorbim, dramă în toată puterea cuvântului. Încerc să scriu povestea şi mă pufneşte râsul, nu ştiu de ce, pur şi simplu mă gândesc la ochii femeii moarte, larg deschişi, mă gândesc la cum ar fi arătat fetiţa, cum ar fi dus-o tatăl ei în parc şi ea ar fi alergat de colo-colo râzând şi umplându-l pe bărbat de fericire, mă gândesc la toate chestiile astea fără sens şi îmi vine să râd ca un nebun. Ce prostii. Nimic nu are vreun rost şi, totuşi, de ce mai insist? Până la urmă las deoparte povestirea şi zac în pat, fără să dorm, fără să fiu treaz, plutind în derivă ca o târfă beată într-o lume fără bărbaţi, fără să-mi găsesc un loc al meu, fără să-mi doresc să-mi găsesc un loc al meu. Nu îmi pot reveni. Am stat prea multă vreme departe de scris, de mine, de viaţa reală, şi simt că mă sufoc, literalmente că mor, dacă nu continui să scriu, pe de altă parte ideea de a întreprinde orice acţiune îmi creează o stare de anxietate care îmi aduce bătăile inimii în gât şi frica mă copleşeşte, mă ţine lipit de pat, paralizat, privind spre tavanul întunecat.

*

În seara următoare m-am dus iar în parc. Am stat pe aceeaşi bancă, aşteptând să se întâmple ceva. Era multă lume la locul de joacă. După o vreme, pe banca de lângă s-a aşezat o puştoaică drăguţă, blondă, de vreo cinşpe-şaişpe ani. M-am uitat lung la ea, încercând să-i prind privirea, apoi, când a observat că mă zgâiesc, s-a strâmbat şi a plecat. Probabil că a crezut că sunt vreun pevers libidinos şi, drept să fiu, nu prea o puteam condamna. În ultimele zile îmi crescuse o barbă rară şi ţepoasă, iar hainele mele nu erau dintre cele mai curate. Cred că arătam ca un soi de ratat, da, genul ăla căruia nu-i mai pasă de ce se întâmplă în jur. Când s-a înserat, am plecat acasă. Am mâncat ceva, nici nu mai ştiu ce, oricum nu ceva grozav, am băut o bere, asta a fost bună şi m-a făcut să mă relaxez puţin. Am adormit în timp ce mă uitam la televizor la un film cu gangsteri. Am visat iar parcul şi fata de pe banca de lângă mine, doar că de data asta nu era aceeaşi fată, deşi arăta aproximativ la fel, aşa cred, cel puţin. În vis, a venit la mine şi mi-a spus să scriu în continuare. *Scrie*, a zis, de fapt nu i s-au mişcat buzele, doar se uita la mine, dar eu ştiam că asta dorea să îmi transmită. Apoi mi-a luat mâna într-a ei şi gestul a fost un pic tandru, un pic timid, mai curând tandru. Când m-am trezit eram fericit, sau trăiam cea mai apropiată senzaţie de fericire. Am scris.

*

Poemul meu este terminat sau, mă rog, aproape gata. L-am recitit de câteva ori şi, deşi nu găsesc ce aş mai putea adăuga, am un sentiment că lipseşte ceva, o senzaţie care mă roade, pentru că pur şi simplu nu îmi dau seama ce anume. Am crezut că vi-l pot arăta, dar nu pot. Oricât am încercat să-mi imaginez poemul publicat, ideea este de neconceput. Nu vă supăraţi pe mine, vă rog, oricum poemul ăsta nu înseamnă mai nimic pentru dumneavoastră, în timp ce pentru mine e aproape totul. Spun aproape, bineînţeles, pentru că încă nu am găsit acel ceva care să îmi spună că e desăvârşit, că s-a terminat, în sfârşit. Poate voi scrie o povestire despre poem, da, asta aş putea. Proza e mai puţin intimă decât poezia, nu credeţi? Eu cred asta, da, şi am să scriu pentru dumneavoastră, dragii mei colegi de drum, o povestire.

Mai târziu m-am dus în parc. M-am aşezat pe bancă şi am privit copiii care se jucau. Le-am privit chipurile lipsite de griji şi le-am ascultat glasurile de îngeri. Am plâns puţin, dar doar pentru mine, şi nimeni nu şi-a dat seama, căci ochii mei au zâmbit tot timpul. Am stat acolo de dimineaţă până a început să se însereze, fără să-mi fie foame sau sete. Apoi, pe când mă pregăteam să plec, am văzut cu coada ochiului o siluetă care stătea lângă mine pe bancă. Era o fată de vreo douăzeci şi doi, douăzeci şi trei de ani, cu părul blond, drept, lung şi ochii albaştri. Mi-a zâmbit şi i-am zâmbit înapoi în tăcere, după care m-a luat de mână şi gestul ei a fost firesc, frumos şi delicat, aşa cum îmi imaginasem şi aşa cum era şi poemul meu, de acum, în sfârşit, terminat.

Se spune că fiecare om are îngerul său. Nu mi-a fost uşor să scriu povestirea de mai jos, dar a trebuit. Aveţi mare grijă de îngerul vostru, căci e singurul pe care îl aveţi, iar el, la rândul lui, va avea grijă de voi.

Îngerul care a strigat

În acea zi de noiembrie, odată cu băiatul, s-a născut şi îngerul. Ploua de câteva zile şi poate că nu era o vreme prea frumoasă sau, mai bine zis, potrivită pentru naşterea unui înger, dar minunea s-a întâmplat oricum. În mijlocul salonului, culcată pe spate, mama şi-a privit copilul şi, pentru o clipă, a zărit îngerul, dar doar pentru o clipă, apoi o asistentă cu buze subţiri şi nas ascuţit l-a luat şi l-a dus în alt salon. L-a lăsat acolo şi a plecat la treburile ei, fără să-i mai arunce vreo privire. Era nepăsătoare, căci îşi pierduse demult abilitatea de a mai vedea îngerii din jurul ei. După o vreme, tatăl băiatului a intrat în salon şi a privit către mogâldeaţa cu chip roşiatic ce plângea şi îşi întindea mânuţele spre tavan. Bărbatul şi-a văzut copilul, dar în acel moment nu putea înţelege pe deplin cine se găsea în faţa lui. Era mai curând o idee, un gând pierdut printre alte gânduri. L-a privit şi o lacrimă i-a stăruit în colţul ochiului, a murmurat - *Băiatul meu*, apoi aceeaşi asistentă i-a aruncat o căutătură rece şi i-a spus să plece. Bărbatul l-a mai privit o dată, pe urmă a ieşit din cameră şi bebeluşul s-a înroşit şi mai tare, pe măsură ce plânsetele îi scuturau trupul firav. Atunci, de undeva din adâncuri, îngerul îşi ridică fruntea şi îi şopti ceva, iar copilul mai plânse puţin, apoi îşi băgă degetul mare în gură şi se linişti, adormind. În vis îi văzu chipul, şi chipul îngerului era chipul copilului. În mângâierea somnului, zâmbi imperceptibil.

Peste câteva zile l-au adus acasă. În inimile amândurora se găsea multă dragoste, dar şi multă teamă. Îl priveau şi se simţeau neajutoraţi. Era atât de mic, atât de fragil. Apoi, în timp, au învăţat să lase frica deoparte şi să ofere doar iubire. Prin dragostea lor copilul creştea frumos, cu zâmbetul pe buze şi lumina în priviri şi, odată cu băiatul, îngerul creştea şi el, iar aripile lui începeau să se desfacă. Băiatul a spus mai întâi *tata*, spre bucuria mândră a bărbatului, apoi *mama*, şi ea a plâns, după care şi-a dat drumul pe de-a-ntregul. Turuia pe limba lui şi râdea, iar părinţii vorbeau cu el ca şi cu un om mare şi îngerul le răspundea cu vorbe de copil. Erau fericiţi. În casa şi în inimile lor era lumină. Atât băiatul, cât şi îngerul, împliniseră doi ani. În lunile ce-au urmat, au învăţat amândoi felurite cuvinte şi jocuri şi cel mai mult le plăcea să citească, să se uite de fapt la o carte mare, cu pagini lucioase, frumos colorată, o carte cu multe animale. Le mai plăcea atunci când mama lor îşi îndrepta degetul spre piept şi îi întreba - *Cine sunt?*, iar ei râdeau şi spuneau - *Mama!*

Apoi, pe când se apropiau de vârsta de trei ani, ceva s-a întâmplat. În acea zi, îngerul s-a trezit şi a dat să-şi întindă aripile, dar nu a putut. A încercat din nou. Nimic. Nu se putea mişca. S-a speriat şi l-a chemat pe copil, dar nu a primit răspuns. A privit în jur şi întunericul l-a privit înapoi. Îngerul nu ştia cum arată întunericul, căci se scăldase doar în lumină până în acea clipă, nu ştia ce este întunericul şi ce poate face. A încercat să vadă din nou lumina, l-a strigat pe copil, s-a zvârcolit şi şi-a încordat aripile şi i s-a părut că se mişcă, speranţa i-a dat putere şi a încercat din nou, iar aripile s-au ridicat încet, încet. Pe când era gata să le întindă din nou, întunericul s-a mişcat şi s-a înfăşurat în jurul lui strâns, lipindu-i aripile între ele şi culcându-i-le. Îngerul a dat să strige, dar buzele îi erau lipite şi nici un sunet nu s-a auzit. Pentru prima oară îngerul întâlnea întunericul şi întunericul îl trăgea în el.

Afară, mama s-a trezit din somn şi s-a întins, ca de obicei, spre pătuţul copilului, să vadă ce face. Nu a observat nimic neobişnuit şi i-a zâmbit. Băieţelul i-a zâmbit înapoi şi a spus ceva pe limba lui, iar ea, zâmbind în continuare, şi-a îndreptat degetul spre piept. *Cine sunt?* l-

a întrebat şi el a şovăit, iar în acea clipă ceva negru, ca un şarpe subţire, s-a ondulat în privirea lui, dar ea nu l-a observat şi apoi copilul a spus - Mama! şi femeia a râs şi a bătut din palme, iar copilul a râs la rândul lui şi a privit-o, în timp ce în mintea lui răsărea o întrebare firavă ca un mugur, iar întrebarea era - *Cine eşti?*

În următoarele luni, îngerul s-a cufundat din ce în ce mai mult în negura din jur. Se simţea neputincios, ca şi cum, odată cu întunericul ce-l pătrundea, începea să uite cumva cine era. Încercase în câteva rânduri să-l strige pe băiat, dar buzele îi rămâneau lipite şi, încetul cu încetul, renunţase să-l mai cheme. Mai mult, vorbele celorlalţi ajungeau din ce în ce mai greu la el. Auzea plânsetul mamei şi vocea îngrijorată a tatălui, auzea certurile şi suspinele şi mai auzea un cuvânt repetat la nesfârşit, un cuvânt al cărui sens nu-l cunoştea şi pe care, oricât de mult s-ar fi chinuit, nu-l înţelegea. Acel cuvânt era *autism* şi se pare că nici ceilalţi de afară nu prea înţelegeau ce înseamnă, căci tonul lor, atunci când îl pronunţau, era cu totul şi cu totul pierdut. Pentru înger întunericul devenea obişnuinţă.

Apoi, într-o zi, a auzit alte voci, unele blânde, altele mai autoritare şi a tresărit. Voci care repetau cuvinte ca *terapie* şi *joc*. Întunericul din jur s-a mişcat imperceptibil, ca şi cum şi-ar fi ridicat capul, somnoros, după care s-a înfăşurat la loc şi vocile s-au auzit mai slab.

A doua zi şi a treia şi în cele ce au urmat, multe la număr, vocile au continuat să ajungă la înger şi de fiecare dată întunericul se unduia, fără să dea totuşi vreun semn că ar slăbi cu adevărat strânsoarea. Odată însă cu vocile străine, glasul mamei a început să vibreze din ce în ce mai puternic. *Cine sunt?* auzea îngerul şi buzele îi tremurau. *Cine sunt?* îl întreba ea şi uneori plângea înfundat în cealaltă cameră, dar îngerul o auzea cumva şi lacrimile ei îl întristau mai presus de toate. Apoi ea se întorcea la copil şi continua să-i vorbească, iar dragostea din vocea ei era atât de mare încât, zi după zi, cuvânt după cuvânt, îngerul, deşi nu pricepea ce spunea mama lui, simţea cum întunericul slăbeşte încetul cu încetul strânsoarea. Mama îi vorbea şi băiatul o privea pierdut, iar îngerul se zvârcolea, încercând să se ridice şi să spună ceva, să-i dea putere, să răspundă, să scape.

Era o zi ploioasă, asemănătoare celei în care se născuse băiatul, când mama a intrat din nou în cameră şi a început, ca de fiecare dată, să-i vorbească copilului. Să *le* vorbească. În glasul ei se adunase parcă toată blândeţea din lume şi îngerul a tresărit şi, pentru prima oară după aproape doi ani, aripile i s-au mişcat. A privit în sus şi acolo a sclipit ceva ca un nimb luminos. Întunericul a fremătat din nou atunci când îngerul s-a înălţat încet, privind spre nimbul ce se mărea, ascultând vocea mamei şi încordându-şi aripile. Se mişca greu, îndepărtând mâzga ce se lipise atâta vreme de el. Apoi, dintr-o dată, a auzit întrebarea şi atunci aripile i s-au întins larg, întunericul s-a ferit şi buzele i s-au desprins, iar copilul a deschis gura şi îngerul a strigat şi împreună au răspuns:

- *Mama!*